

75. møde

Onsdag den 8. april 1992 kl. 13.00

Dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Forhandling om redegørelse nr. R 11:*

Indenrigsministerens redegørelse af 31. marts 1992 for en samlet indvandrerpolitik.

3) *Første behandling af beslutningsforslag nr. B 65:*

Forslag til folketingsbeslutning om bedre integration og sikring af udlændinges retsstilling i Danmark.

Af Birte Weiss (S) m.fl.

4) *Første behandling af lovforslag nr. L 257:*

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Familiesammenføring, effektivisering af asylsagsbehandlingen m.v.).

Af justitsministeren (Engell).

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Medlemmer af Folketinget Pelle Voigt (SF), Gade (SF), Holger K. Nielsen (SF) og Jens Thoft (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om individuel boligstøtte. (Nedsættelse af rente for boligydelseslån).

(Lovforslag nr. L 264).

Medlemmer af Folketinget Kaj Poulsen (S), Jytte Andersen (S), Torben Lund (S), Birgitte Husmark (SF), Rahbæk Møller (SF) og Ebba Strange (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en videnskabelig undersøgelse af Thulearbejdere.
(Beslutningsforslag nr. B 83).

Medlemmer af Folketinget Riishøj (SF), Gade (SF), Rahbæk Møller (SF) og Holger K. Nielsen (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny energiforsyningsstruktur.

(Beslutningsforslag nr. B 84).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Pelle Voigt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om individuel boligstøtte. (Nedsættelse af rente for boligydelseslån).

(Lovforslag nr. L 264).

Jeg skal i øvrigt henvide til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager det.

Kaj Poulsen (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en videnskabelig undersøgelse af Thulearbejdere.

(Beslutningsforslag nr. B 83).

Jeg skal i øvrigt henvide til forslaget tekst og de bemærkninger, der ledsager det, og anbefale det til Tingets velvillige behandling.

Riishøj (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny energiforsyningsstruktur.

(Beslutningsforslag nr. B 84).

Jeg skal i øvrigt henvide til forslaget tekst og de bemærkninger, der ledsager det, og anbefale det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) *Spørgsmål til ministrene:*

Spm. nr. S 705

1) Til statsministeren af:

Tom Behnke (FP):

»Hvilke konsekvenser agter statsministeren at drage over for justitsministeren i anledning af en redegørelse fra Rigsrevisionen, der fastslår, at Justitsministeriet og politiet har handlet ulovligt ved i 1990 at have opkrævet 500 mio. kr. for meget i gebyr hos folk, der har fået kørekort, nummerplader, pas eller jagttegn?«

Skriftlig begrundelse

Skandalerne i Justitsministeriet fortsætter med uformindsket styrke. Den ene dag forholder ministeren Folketinget oplysninger i udlændingspørgsmål, og nu viser det sig, at ministeriet ulovligt opkræver for meget i gebyr hos folk. Dette må naturligvis få konsekvenser, idet justitsministeren som alle andre må overholde loven.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Først vil jeg gerne for god ordens skyld bemærke, at der på nuværende tidspunkt i denne sag alene foreligger et foreløbigt udkast til beretning. Som det er fast praksis, er udkastet så udsendt til alle de berørte ministerier med anmodning om en udtalelse, inden Rigsrevisionen derefter foretager den endelige færdigredigering. Først når Rigsrevisionen har modtaget svar fra ministerierne, vil beretningen blive afgivet til statsrevisorerne, som herefter skal have lejlighed til at gennemgå beretningen og knytte deres bemærkninger dertil.

Det principielle hjemmelsspørgsmål, som Rigsrevisionen påpeger, har formentlig foreligget i en længere årrække og under skiftende regeringer og ministre, men det er min bestemte opfattelse, at der her foreligger en problemstilling, man ikke skal tage let på, tværtimod. Derfor vil jeg allerede nu gerne tilkendegive, at justitsministeren meget hurtigt vil tage initiativer, herunder til en række lovændringer, i overensstemmelse med Rigsrevisionens forslag.

Tom Behnke (FP):

Jeg skal takke for svaret.

Jeg vil gerne spørge: Er det ikke korrekt, at ombudsmanden påpegede dette forhold,

uoverensstemmelsen mellem gebyrernes størrelse og de faktiske omkostninger, allerede i 1989? Og hvad gjorde statsministeren i den forbindelse?

Et andet spørgsmål skal være: Kan statsministeren bekræfte, at for høje gebyrer er det samme som skat, men ikke indregnes i skatte trykket?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Hvorvidt ombudsmanden på et tidligere tidspunkt skal have udtalt sig om den problemstilling, der her foreligger, har jeg ikke i talende stund nogen viden om, men det vil jeg da gerne foranlediget af tillægsspørgsmålet sætte mig ind i.

Med hensyn til beregningen af skatte trykket kan jeg heller ikke på stående fod besvare spørgerens spørgsmål. Det er klart, at man har mulighed for at sige, at i det omfang der her måtte være tale om gebyrer m.v., som går væsentligt ud over omkostningerne – fremstillingsproces osv. – kan man rejse det spørgsmål, spørgeren er inde på. Også dette er genstand for bemærkninger i Rigsrevisionens foreløbige beretningsudkast, og det skal vi naturligvis studere grundigt også i den henseende.

Tom Behnke (FP):

Finder statsministeren, som det antydes i den foreløbige rapport, at det er holdbart, at statsministerens egne ministre tilsyneladende ikke overholder den lovgivning, der er? Og finder statsministeren i den sammenhæng, at det er rimeligt, at befolkningen af al magt skal overholde lovgivningen, når det tilsyneladende viser sig, at regeringen ikke gør det?

Risgaard Knudsen (S):

Statsministerens første svar kunne godt efterlade det indtryk, at den sag, der her er tale om, kan aktualisere, at Tinget også interesserer sig for tidligere justitsministre. Derfor et tillægsspørgsmål fra min side, der lyder:

Er det statsministerens opfattelse, at tidligere justitsministre har set bort fra, at det påhviler en forvaltningsmyndighed af egen drift at sikre, at myndighedens afgørelser er truffet på et korrekt grundlag, og, såfremt dette ikke kan antages at have været tilfældet, at træffe de nødvendige foranstaltninger snarest?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg først sige til hr. Tom Behnke, at selv om dansk lovgivning med tilhørende bekendtgørelser, anordninger osv. ofte kan være meget svær at danne sig et indtryk af, og selv om vores lovjungle er kompliceret, skal det selvfølgelig være sådan i vores samfund, at alle overholder alle love. Det er det ideal, vi hele tiden må tilstræbe at kunne opfylde.

Må jeg sige til hr. Risgaard Knudsen, at det er min opfattelse, at det dybest set må være således, at hver enkelt minister principielt bærer ansvaret for, at den pågældende ministers hjemmelsgrundlag med hensyn til opkrævning af gebyrer og meget andet er i orden.

Jeg vil dog ikke forbigå i denne sammenhæng, at der synes at være tale om en meget gammel praksis på en række af disse områder, og jeg kan sige om et af de omdiskuterede problemer – som vi alle sammen skal bearbejde indgående, vi skal ikke tage let på dette – at det har foreligget i en snes år. Jeg kan således oplyse, at den budgetvejledning, der her er tale om, har haft samme tekst helt tilbage til den budgetvejledning, som blev udarbejdet i 1972. Den samlede budgetvejledning har senere været genstand for revision, og i den forbindelse har Rigsrevisionen naturligvis været inddraget, og Finansudvalget har også været orienteret.

Så det ser ud til, at det er en meget gammel problemstilling, som nu rigtig får sat fokus på sig, og jeg er ikke utilfreds med, at det netop er i min statsministerperiode, vi får lejlighed til at rette de fejl, som man måtte kunne påvise har foreligget i en meget lang årrække. Det er for mig en meget kærkommen opgave.

Ole Espersen (S):

Det synes jeg lyder overordentlig tilfredsstillende. Nu er det ikke så meget budgetvejledningerne, der er hovedspørgsmålet her; det er spørgsmålet om, at man har opkrævet afgifter, der ikke var hjemmel til, i et meget, meget stort omfang.

Hvis der i statsministerens tilkendegivelse ligger et udtryk for, at regeringen f.eks. ønsker at gå 10-20 år tilbage i tiden og undersøge, hvor meget der i de forskellige perioder er opkrævet uden den hjemmel, som Rigsrevisionen med rette påpeger mangler, så vil vi kun hilse det med tilfredshed, meget stor tilfredshed.

Derfor vil jeg spørge, om statsministerens udtalelse var et udtryk for, at man virkelig vil gå langt tilbage og se år for år, hvor meget der måtte være opkrævet. Lad mig straks sige, at når Rigsrevisionen har taget denne sag op, så er det jo nok, fordi det, der er tale om her, er noget, der i den grad har været i strid med reglerne, med lovgivningen, med grundloven; det har været så påfaldende, at der måtte gøres et eller andet. Men har der været lavet noget galt tidligere, er vi meget indstillet på en undersøgelse af det.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg svare hr. Ole Espersen således, at hvad vi skal undersøge, og hvad vi skal tage omhyggelig stilling til, det mener jeg bør have sit udgangspunkt i den endelige beretning, som om nogen tid afgives af Rigsrevisionen, og tillige i statsrevisorernes bemærkninger dertil. Det synes jeg er det naturlige udgangspunkt. Men så er det, jeg føjer til, at justitsministeren for sin part i løbet af ganske kort tid vil tage en række initiativer, derunder fremsætte forslag til lov, således at vi så omgående som overhovedet muligt får bragt legaliteten i hele denne sag bedst muligt på plads.

Ole Espersen (S):

Jeg er glad for statsministerens sidste bemærkninger, for det var præcis det, justitsministeren lovede os i går: dels en lovgivning for fremtiden for at se, om man kan skabe flertal i Folketinget herfor, dels at Justitsministeriet meget hurtigt ville overveje, i hvilket omfang tilbagebetalinger måtte komme på tale. Jeg går ud fra – det lå også i statsministerens tilkendegivelse – at vi får en redegørelse for det meget hurtigt.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Ja, det gør vi.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 653

2) Til udenrigsministeren af:**Pia Kjærsgaard (FP):**

»Vil udenrigsministeren oplyse, på hvilken måde det er til fordel for Danmark at tilslutte sig Vestunionen, blandt andet med baggrund i

[Pia Kjærsgaard]

de seneste signaler fra USA, der ikke ønsker en Vestunion som en ny supermagt?«

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Fru Pia Kjærsgaard beder mig oplyse, på hvilken måde det er til fordel for Danmark at tilslutte sig Vestunionen, bl.a. med baggrund i de seneste signaler fra USA, der ikke ønsker en Vestunion som en ny supermagt.

Jeg må sige, at dér har fru Pia Kjærsgaard vistnok nok så grundigt misforstået USA's holdning til Vestunionen, for i spørgsmålets begrundelse er der en reference til pressens omtale af en rapport fra Pentagon om USA's strategi efter den kolde krigs ophør.

Jeg vil ikke her gå ind i en drøftelse af en embedsmandsrapport, som ikke er offentliggjort, og som oven i købet heller ikke vil blive offentliggjort, men jeg synes, det er værd at bemærke, at den amerikanske forsvarsminister i en kommentar til pressens omtale af rapporten har betegnet tanken om, at USA skulle gå enegang sikkerhedspolitisk, som helt absurd.

Så vil jeg henvise til, at alle 16 medlemmer af NATO, altså også USA, i erklæringen fra NATO-topmødet i november sidste år hilste Vestunionen velkommen både som den europæiske integrationsproces' forsvarskomponent og som et middel til at styrke den europæiske søjle i NATO. Det vil med andre ord sige, at den rolle, som Vestunionen forudsiges at skulle spille, er aftalt i fuld enighed med USA; der er altså ikke tale om et modsætningsforhold til USA her, tværtimod.

Og hvad Danmarks fordele skulle være? Ja, med de beslutninger, der blev truffet på NATO-topmødet i Rom, og de beslutninger, der blev truffet på EF-topmødet i Maastricht, er det klart, at der i fremtiden vil finde drøftelser sted i Vestunionen, som er af betydning for Europas og dermed altså også for Danmarks sikkerhedspolitiske situation. Og når man taler om fordele, er det nu engang bedre at sidde med ved bordet, hvor beslutningerne træffes, med mulighed for at øve indflydelse på dem, end det er at være henvist til bare at tage dem til efterretning.

Pia Kjærsgaard (FP):

Nu siger udenrigsministeren, at det er et hemmeligholdt dokument, men det er dog et dokument, som efter sigende skulle være udar-

bejdet i Pentagon, og det, som udenrigsministeren netop sluttede af med – at det er væsentligt at sidde med ved bordet – minder mig ærlig talt lidt om det, udenrigsministeren så tit har sagt: Ih, hvor vi gungrer! Mener udenrigsministeren, at Danmark i den position, vi har nu, både økonomisk, militært og ikke mindst moralsk kan påtage sig rollen som verdens politimand?

Jeg vil gerne have lov til at fortsætte, selv om jeg kan se, udenrigsministeren rynker brynene. Når jeg har bedt ministeren om at svare på dette spørgsmål på nuværende tidspunkt, er det jo, fordi Danmark som bekendt den 2. juni skal tage stilling til at blive medlem af EF-Unionen, og der er jo ingen tvivl om, at vi indirekte også stemmer om Vestunionen. Vi kender også udenrigsministerens tanker om at blive medlem af Vestunionen, som er klart modsat Fremskridtspartiets tanker, og Fremskridtspartiet har længe sagt, at Vestunionen meget let kan blive opfattet som en rival i USA. Det er derfor, jeg har stillet udenrigsministeren det spørgsmål.

Men jeg vil godt have udenrigsministerens besvarelse af, om han virkelig mener, at Danmark med den position, vi har på de områder, vil kunne gøre nytte.

Arne Melchior (CD):

NATO's øverstkommanderende i Europa, den amerikanske general Galvin, blev for ca. 6 uger siden interviewet i TV 2. Jeg har fået foranlediget, at den nøjagtige tekst til dette interview er blevet omdelt i Folketingets Forsvarsudvalg. Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, som jeg er sikker på er bekendt med dette interview, om han ikke er enig i, at den amerikanske general Galvin i modsætning til, hvad der står i begrundelsen for fru Pia Kjærsgaards spørgsmål, ved den lejlighed netop udtalte, at der ikke fra USA's side længere er nogen frygt for, at der skulle blive konfrontationer eller konkurrenceforhold mellem et WEU og NATO's helhed.

Hans Hækkerup (S):

Jeg vil gerne spørge, om udenrigsministeren kan bekræfte, at den amerikanske holdning er, at NATO stadig er det væsentlige forum for drøftelse af sikkerhedspolitik, og om udenrigsministeren kan bekræfte, at NATO ikke øn-

[Hans Hækkerup]

sker, at der opbygges selvstændige WEU-styrker uden for NATO's kommandostruktur.

Trøjborg (S):

På baggrund af fru Pia Kjærsgaards spørgsmål kan det måske være fornuftigt at bede udenrigsministeren besvare mit spørgsmål bekræftende. Spørgsmålet lyder: Er det ikke i overensstemmelse med flertallets politik og regeringens holdning og Maastrichttraktaterne, at WEU-spørgsmålet ikke er til afstemning den 2. juni – forstået på den måde, at et ja til Maastrichttraktaterne den 2. juni ikke er et ja til medlemskab af Vestunionen?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg vil gerne sige til fru Pia Kjærsgaard og dermed også til hr. Trøjborg, hvad jeg for øvrigt har sagt før, at det ikke er rigtigt, når fru Pia Kjærsgaard hævder, at vi den 2. juni også skal stemme om Vestunionen. Spørgsmålet om, hvorvidt Vestunionen skal være en del af Den Europæiske Union, afklares formentlig engang i 1996 eller 1997. Der skal holdes en ny regeringskonference; det får Danmark lejlighed til at tage stilling til til den tid.

Det, vi skal tage stilling til i løbet af året, eller rettere det, vi efter regeringens opfattelse bør tage stilling til, er, om vi vil være medlem af Vestunionen, der altså står uden for Den Europæiske Union endnu. Dét er det, som det også tidligere er sagt, regeringens opfattelse, at det bør vi være, men det kommer overhovedet ikke afstemningen den 2. juni ved. Vi forpligter os ikke til noget dér.

Så kan jeg sige til hr. Hans Hækkerup, at det ikke bare er USA's holdning, at NATO fortsat er det væsentlige forum til diskussion af sikkerhedspolitik også i Europa. Det er sandelig også de europæiske NATO-landes, herunder Danmarks, opfattelse. Det er der overhovedet ingen uenighed om, og derfor er det så væsentligt at få slået fast, som også hr. Arne Melchior gjorde det med henvisning til interviewet med general Galvin, at USA ingen bekymringer nærer og ikke har udtrykt nogen bekymringer for den rolle, Vestunionen nu skal spille. Og det er jo ikke »rollen som verdens politibetjent«, som fru Pia Kjærsgaard siger det. Det er rollen som det organ, der bl.a. skal varetage løsningen af en række opgaver på det europæiske kontinent, f.eks. fremtidige fredsbevaren-

de operationer i stil med den, der for øjeblikket udføres i Jugoslavien, hvor man har måttet gå til lande langt uden for Europa for at hente hjælp.

Det bliver i fremtiden Europa selv, der må løse de opgaver, og alt tyder på, at det bliver Vestunionen, der i samarbejde med FN, med CSCE, med NATO osv. skal løse den type opgaver. Så spørger fru Pia Kjærsgaard: Jamen kan vi virkelig være med dér? Ja, hvorfor skulle vi ikke kunne det, når andre små og mellemstore lande kan være det? Det kunne måske interessere fru Pia Kjærsgaard at høre om Norges og Islands holdning til det. Det har jeg ikke tid til at svare på nu; men hvis fru Pia Kjærsgaard nu spørger mig i et opfølgende spørgsmål, lover jeg at svare på, hvad Norge og Island siger til det.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg bliver nødt til at sige til udenrigsministeren, at også et medlem af ministerens eget parti, fru Eva Kjer Hansen, som er medlem af Markedsudvalget, på et spørgsmål i en artikel i Information om Vestunionen direkte svarer, at ikke formelt, men indirekte er det et spørgsmål, som Danmark tager stilling til den 2. juni i år, om man skal være medlem af Vestunionen eller ej. Der står jo også højt og tydeligt i traktaten fra EF-topmødet i Maastricht:

»Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle spørgsmål vedrørende Den Europæiske Unions sikkerhed, herunder udformningen på lang sigt af en fælles forsvarspolitik, som med tiden vil kunne føre til et fælles forsvar.«

Nu læser jeg det mest af hensyn til referatet, for jeg er selvfølgelig klar over, at udenrigsministeren kan den tekst udenad; men jeg synes, det ville være rimeligt at svare reelt på det her spørgsmål, hr. udenrigsminister, så tæt på afstemningen som vi er nu.

Alle er bekendt med, at de partier, som står bag Maastrichtaftalen, har fælles opfattelse i forhold til spørgsmålet om Vestunionen. Det kunne vi også klart høre af udenrigsministerens besvarelse og det spørgsmål, som blev stillet af hr. Trøjborg.

Arne Melchior (CD):

Da udenrigsministeren sikkert ikke skal bruge hele sin svartid til at besvare fru Pia Kjærsgaards

[Arne Melchior]

gaards nye spørgsmål, ville jeg anse det for meget væsentligt og interessant at høre – og jeg er meget spændt på svaret – hvordan Norge og Island ser på disse forhold.

Tom Behnke (FP):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det ikke er korrekt, at forskellen på NATO og Vestunionen er, at Vestunionen kan arbejde out of area, altså uden for eget område, hvorimod NATO kun kan arbejde inden for sit eget område – netop det, der er kendetegnet ved, at det er en forsvarsunion.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Først til hr. Tom Behnke: Der er flere forskelle. Den forskel, hr. Tom Behnke nævner, er en forskel, der kan diskuteres, for der er for så vidt ikke noget i NATO-traktaten, der forhindrer NATO i at arbejde uden for eget område. Det har NATO bare hidtil valgt ikke at gøre. Det har lange historiske forklaringer. Dernæst er det væsentligt igen at få slået fast over for fru Pia Kjærsgaard, at man altså ikke forpligter sig til medlemskab af Vestunionen ved at stemme ja den 2. juni; men jeg er ikke i tvivl om, at når vi når et stykke frem i 1990'erne, vil Vestunionen få en stadig større rolle at spille, og derfor vi bør overveje, om vi ikke allerede nu, selv om vi ikke er forpligtede til det, bør være med dér, hvor beslutningerne træffes, når nu alle andre ønsker at være det.

Jeg vil sige til hr. Arne Melchior, at jeg er meget glad for det spørgsmål, hr. Arne Melchior stiller mig, for sagen er den, at den norske statsminister i lørdags holdt en stor tale, hvor hun anbefalede norsk medlemskab af EF, og det var interessant, at statsminister Brundtland også her – ganske som det har været tilfældet ved tidligere lejligheder – bl.a. brugte sikkerhedspolitiske argumenter for at komme med i EF.

Hun sagde:

»Vi kan ikke regne med, at andre vil tale vores sag lige så godt som vi selv. I mange år var NATO alene en god nok kanal for at varetage vores sikkerhedsinteresser. Nu føres stadig flere af de vigtige diskussioner om Europas sikkerhed i EF uden os.«

Og fru Brundtland tilføjede:

»Og som jeg har sagt tidligere i vinter, når der bliver spurgt, om det ikke kun er gennem

medlemskab af EF, at vi kan opnå fuld indflydelse og medbestemmelse i det europæiske samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitik, så er der »liten tvil« om, at svaret må blive ja.«

Jeg undskylder, at jeg ikke er så dygtig som så mange andre til at citere på norsk.

Men den norske statsminister gentager altså her det, hun allerede sagde på et møde i Arbejderpartiet den 14. januar i år, nemlig at et associeret medlemskab af Vestunionen ikke er tilstrækkeligt for Norge. Norge må via et EF-medlemskab blive fuldt medlem af Vestunionen.

Også Island bliver nu knyttet tæt til Vestunionen. På et møde i den islandske Atlantsammenslutning i marts udtrykte Islands statsminister støtte til Islands accept af Vestunionens tilbud om associeret medlemskab. Han sagde, at beslutninger i NATO i stigende grad baseres på resultater af drøftelser i Vestunionen og mellem USA og Vestunionen. Derfor risikerer de europæiske stater, der ikke er medlemmer af Vestunionen, at miste indflydelse. Og Islands statsminister understregede, at en associering i forhold til WEU vil forhindre, at Island kommer til at vælge mellem de to søjler i NATO, nemlig EF-landene og Nordamerika.

Formanden:

Taletiden for ministre er 2 minutter i hver omgang.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 706

3) Til *justitsministeren* af:

Tom Behnke (FP):

»Er ministeren vidende om, at Justitsministeriet og politiet i 1990 ulovligt har opkrævet 500 mio. kr. for meget i gebyrer hos personer, der har fået pas, nummerplader, kørekort eller jagttegn, og hvilke konsekvenser agter ministeren i bekræftende fald at drage heraf?«

Skriftlig begrundelse

Rigsrevisionen har i en fortrolig redegørelse fastslået, at der er tale om ulovlige opkrævninger på 500 mio. kr. for 1990. Med spørgsmålet ønskes oplyst, om ministeren har haft viden om disse ulovligheder.

Justitsministeren (Engell):

Jeg har naturligvis med stor interesse læst Rigsrevisionens beretningsudkast, og jeg vil ligesom statsministeren gerne understrege, at der på nuværende tidspunkt alene foreligger et udkast til beretningen fra Rigsrevisionen. Det er jo sådan, at først når Rigsrevisionen har modtaget svar fra ministerierne, vil beretningen blive afgivet til statsrevisorerne.

Jeg havde i går i Folketingets Retsudvalg lejlighed til nærmere at redegøre for de spørgsmål, der behandles i beretningsudkastet for så vidt angår Justitsministeriets område. Det vil nok føre for vidt her at redegøre i detaljer for indholdet af Rigsrevisionens udkast, og derfor skal jeg bare opridse et par enkelte hovedsynspunkter fra Rigsrevisionen.

Med hensyn til en række af gebyrområderne under Justitsministeriet giver Rigsrevisionen udtryk for, at en medregning af omkostninger til dækning af politiets samlede kontrolsystem i ikke ubetænkelig grad går ud over selve de materiale-mæssige og administrative omkostninger ved ordningerne. Man peger også på, at politiets regnskabsystem er opbygget på en sådan måde, at man ikke kan registrere resourceforbruget svarende til de enkelte gebyrområder, og det giver Rigsrevisionen anledning til bekymring.

Jeg kan, som jeg også gav udtryk for i går i Retsudvalget, fuldt ud tiltræde Rigsrevisionens synspunkter, og jeg vil derfor i overensstemmelse med Rigsrevisionens forslag fremsætte lovforslag, som dækker de områder, der er peget på i beretningsudkastet. Jeg forventer, at lovforslag kan fremsættes umiddelbart efter påske. Yderligere vil jeg også sørge for, at Justitsministeriet med det samme overvejer, om og i givet fald i hvilket omfang der efter Rigsrevisionens beretning er anledning til at tilbagebetale en del af de gebyrer og afgifter, som er opkrævet.

Som det fremgår, lægger jeg overordentlig megen vægt på en hurtig afklaring af de spørgsmål, som er rejst, og det var også, hvad jeg præciserede i går i forbindelse med samrådet i udvalget.

Tom Behnke (FP):

Det er forståeligt, at statsministeren ikke har kendskab til alle papirer. Da jeg forventer, at justitsministeren har kendskab til notatet fra

ombudsmanden fra 1989, hvori ombudsmanden påpegede skævhederne i det her, vil jeg gerne spørge justitsministeren: Hvad gjorde justitsministeren i den forbindelse?

Justitsministeren (Engell):

Det, der er udgangspunktet for spørgsmålet, er, som det fremgår, Rigsrevisionens beretningsudkast, og det er det, jeg har kommenteret. Som jeg også har sagt, vil jeg meget hurtigt give Retsudvalget en redegørelse, og i det omfang man fra udvalgets side ønsker – eller hr. Tom Behnke måtte ønske – en belysning af det spørgsmål, som her stilles, vil jeg selvfølgelig også gerne bidrage med det.

Tom Behnke (FP):

Jeg vil gerne spørge, om ministeren tidligere i forbindelse med udarbejdelse af finanslove har påpeget denne uoverensstemmelse mellem gebyrernes størrelse og de faktiske omkostninger, da ministeren har været bekendt med det i hvert fald siden 1989, da ombudsmanden påpegede det.

Og jeg vil gerne stille et andet spørgsmål. Ministeren lover her, at der snarest muligt vil komme et lovforslag, der vil få rettet op på disse ting. Ifølge Morgenavisen Jyllands-Posten fra i dag udtaler justitsministeren, at han nu i stedet vil bede Folketinget om at vedtage en lov, så det for fremtiden bliver lovligt at opkræve gebyrer af den nuværende størrelsesorden. Må jeg i den forbindelse have lov til at spørge, hvorledes det stemmer overens med Rigsrevisionens foreløbige notat, hvor der på side 65 tydeligt står:

»Det bemærkes, at selv om nogle af gebyrerne er fastsat i selve loven, er der ikke grund til at antage, at provenuet ikke skal modsvare udgifterne på området.«

Justitsministeren (Engell):

Med hensyn til det første spørgsmål kan jeg sige, at problemområdet meldte sig for mig på det tidspunkt, da Rigsrevisionen indledte sine undersøgelser, idet man også i den forbindelse bad de relevante ministerier om en udtalelse i slutningen af sidste år.

Med hensyn til spørgsmålet om lovhjemmel – det havde vi også lejlighed til at udveksle synspunkter om i går – vil det være sådan, at i det omfang gebyrets niveau overstiger de ud-

[Justitsministeren]

gifter, der er forbundet med tilvejebringelsen, vil der i lovtæksten skulle være en præcisering heraf. Derfor er det arbejde, vi har igangsat i Justitsministeriet, netop en gennemgang gebyrområde for gebyrområde inden for Justitsministeriets ressort. Der skal ikke herske tvivl om, at det er en sag, jeg ser på med stor alvor. Derfor har jeg også – på et tidspunkt, hvor det alene er et fortroligt udkast, der er sendt til ministerierne, som er til behandling – alligevel besluttet, at vi vil afgive denne redegørelse og foretage de overvejelser, som jeg her har oplyst om.

Tom Behnke (FP):

Specielt inden for det sidste halve år har jeg bemærket, at regeringen gang på gang bliver taget i noget, man kan kalde ulovligheder, og i den forbindelse prøver man at lovliggøre sine handlinger ved at fremsætte og få vedtaget lovforslag. Hvorfor erkender man ikke i stedet, at det, man gjorde, var ulovligt, og forsøger at rette skaden op ved at betale pengene tilbage til de folk, der uretmæssigt har fået dem afkrævet, i stedet for at lave en lappelovgivning, hvor man forsøger at dække sig ind under, at det i hvert fald er lovligt i fremtiden?

Justitsministeren (Engell):

Jamen jeg forstår ikke helt hr. Tom Behnkes spørgsmål. Jeg har jo udtrykkelig givet udtryk for, at vi overvejer to ting, dels spørgsmålet om en lovfastsættelse for så vidt angår fremtiden, og dels det, jeg har skitseret om tilbagebetalingsspørgsmålet, som naturligvis må kortlægges grundigt. Så derfor mener jeg, hr. Tom Behnkes spørgsmål savner grundlag, hvis hr. Tom Behnke havde lyttet til, hvad jeg oprindeligt svarede.

Formanden:

Hr. Tom Behnke for det sidste tillægsspørgsmål.

Tom Behnke (FP):

Kan ministeren bekræfte, at i de lovforslag, som her er bebudet, vil gebyrerne ikke blive højere end de faktiske omkostninger?

Ole Espersen (S):

Med hensyn til ombudsmandens afgørelse

vedrørende en sag fra 1989, der kan findes i beretningen fra 1990, blev det jo fastslået, at en overdækning på blot 15 pct. var i strid med de gældende bevillingsregler. Og derfor er spørgsmålet naturligvis: Da man fik denne afgørelse – hvis rigtigt man i øvrigt ikke har bestridt – hvorfor indrettede man sig så ikke efter den i ministeriet på det tidspunkt? Det var 15 pct.s overdækning, der var tale om, men i de aktuelle tilfælde er der jo tale om overdækninger på op til 500 pct.

Justitsministeren (Engell):

Med hensyn til hr. Tom Behnkes spørgsmål hverken kan eller vil jeg på nuværende tidspunkt udtale mig om indholdet af et lovforslag, som vi arbejder med og er ved at forberede, og jeg synes heller ikke, det ville være rigtigt at gøre det.

Med hensyn til spørgsmålet, om jeg vil sikre eller kan give udtryk for her, at der ikke bliver tale om at søge hjemmel for indtægter ud over de omkostninger, der er forbundet med at producere de enkelte ydelser, vil jeg naturligvis ikke kunne fremkomme med en sådan udtalelse. I det omfang det ikke bliver tilfældet – og det er jo altså det afgørende – skal lovforslaget indeholde en udtrykkelig hjemmel og angivelse af gebyrstørrelsen, og det overvejer vi selvfølgelig i forbindelse med forslagets udformning.

Til hr. Ole Espersen må jeg igen sige, at udgangspunktet for spørgsmålet er jo Rigsrevisionens beretning. Jeg har ikke mulighed for at kommentere det spørgsmål, hr. Ole Espersen stiller, bortset fra at jeg kan sige, at det, der sættes i fokus i Rigsrevisionens beretningsudkast, er på den ene side spørgsmålet om gebyrernes størrelse, på den anden side omkostningerne ved at producere disse ydelser samt selvfølgelig spørgsmålet om, hvor meget man vil kunne regne ind i de enkelte ministerier, hvilke omkostninger og hvilke ydelser man vil kunne regne ind, før man kan tale om en overdækning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 707

4) Til *justitsministeren* af:

Tom Behnke (FP):

[Tom Behnke]

»Har ministeren givet ordre til, at man i Justitsministeriet og politiet straks standser ulovlighederne med ulovligt at opkræve for høje gebyrer hos folk, der får pas, kørekort, nummerplader eller jagttegn?«

Skriftlig begrundelse

Rigsrevisionen har i en redegørelse fastslået, at der i 1990 blev opkrævet 500 mio. kr. for meget i gebyrer. Disse ulovligheder må naturligvis straks bringes til ophør, og derfor må ministeren oplyse, om han har taget initiativ til dette.

Justitsministeren (Engell):

Som jeg nævnte i forbindelse med besvarelsen af det forrige spørgsmål, har Rigsrevisionens foreløbige udkast til beretning givet anledning til en række overvejelser i Justitsministeriet, og det spørgsmål, som er stillet her, indgår naturligt i den del af overvejelserne, som angår spørgsmålet om tilbagebetaling.

Tom Behnke (FP):

Ja, det er jo forståeligt. Men finder ministeren, at det er rimeligt, at indtil regeringen er færdig med sine overvejelser og har fået fremsat de respektive lovforslag, skal folk i den periode rent faktisk betale ulovlige gebyrer? Kan ministeren stå fuldstændig inde for den form for retssikkerhed?

Lad mig i den forbindelse spørge, om ministeren agter at udarbejde et cirkulære, som pålægger de forskellige myndigheder helt at undlade opkrævning, indtil spørgsmålet er afklaret.

Justitsministeren (Engell):

Jeg skal kun svare hr. Tom Behnke, at både Justitsministeriet og jeg selv er ganske opmærksomme på den problematik, som hr. Tom Behnke peger på, og det indgår helt naturligt i de overvejelser, vi gør os. Og jeg lægger vægt på, som jeg sagde i går og har gentaget her i dag, at der sker en meget hurtig afklaring, og her taler jeg ikke om uger, men om ganske få dage.

Ole Espersen (S):

Jeg har et afsluttende spørgsmål for mit vedkommende. Det vedrører for så vidt både dette

og det tidligere spørgsmål, og det er begrundet i den højst uheldige situation, som både ministeriet og selvfølgelig også de personer, der har betalt for meget og i mange tilfælde alt for meget, befinder sig i. Mit spørgsmål er: Er det sådan i relation til Justitsministeriet, som det jo er for visse andre ministeriers vedkommende, at der fra finansministerens side har været fremsat ønske eller stillet krav om forhøjelse af disse gebyrer, så det i virkeligheden er Finansministeriets ønsker, som justitsministeren og Justitsministeriet har imødekommet?

Justitsministeren (Engell):

Gebyrfastsættelsen har jo gennem årene ofte været et spørgsmål, der er indgået i forbindelse med de årlige finanslovdokumenter, så på den måde kan man sige, at der har været flere involveret i overvejelserne. Men når det er sagt, vil jeg også føje til, at set med mine øjne kan der ikke herske nogen som helst tvivl om, at sikringen af, at det hjemmelsmæssige er i orden, naturligvis er den enkelte ressortministers ansvar, og det vil for Justitsministeriets vedkommende sige justitsministeren.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 708

5) Til justitsministeren af:

Tom Behnke (FP):

»Hvorledes vil ministeren sikre, at de personer, der i de senere år ulovligt er blevet opkrævet for høje gebyrer for kørekort, nummerplader, pas eller jagttegn, får de for meget betalte beløb retur?«

Skriftlig begrundelse

Rigsrevisionen har i en fortrolig redegørelse fastslået, at politiet og Justitsministeriet i 1990 opkrævede 500 mio. kr. ulovligt. Disse penge må nu straks tilbagebetales.

Justitsministeren (Engell):

Vi forbliver i problematikken, og som jeg nævnte i forbindelse med besvarelsen af det første spørgsmål, vil Justitsministeriet med det samme overveje, om der efter Rigsrevisionens beretning er anledning til at tilbagebetale en del af de opkrævede gebyrer og afgifter og i

[Justitsministeren]

givet fald i hvilket omfang. Som jeg nævnte det i går i forbindelse med samrådet, er jeg også indstillet på i løbet af kort tid at give Retsudvalget en nærmere redegørelse for de nævnte spørgsmål og for de initiativer, som ministeriet vil tage i den anledning.

Tom Behnke (FP):

Det skal jeg takke for; vi glæder os meget, og vi ser frem til, at den kommer.

Jeg mener, at politiet for de fleste områders vedkommende har edb-registre over de pågældende personer, så man dermed meget hurtigt kan finde frem til, hvem det drejer sig om, og hvilke beløb der er tale om. Og jeg vil derfor spørge: Når regeringen er færdig med sine overvejelser, hvor hurtigt vil man så kunne tilbagebetale disse penge?

Justitsministeren (Engell):

Jeg kan bekræfte, at politiet har en række edb-registre til rådighed. Men som hr. Tom Behnke fremsætter sit spørgsmål, lyder det, som om det er en meget let opgave, og med det kendskab, hr. Tom Behnke har til politiet og politiets forhold, tror jeg at hr. Tom Behnke vil erkende, at det er det ikke.

Med hensyn til tempoet skal jeg svare, som jeg også har svaret tidligere, at vi arbejder utrolig hurtigt, og som jeg også var inde på før, betragter jeg sagen med betydelig alvor. Det er også en af grundene til, at jeg ikke mener, vi kan afvente den endelige behandling hos Rigsrevisionen og efterfølgende hos statsrevisorerne, men derimod har følt, at Justitsministeriet og jeg er forpligtigede til at afslutte vore overvejelser allerede på nuværende tidspunkt.

Tom Behnke (FP):

Jeg vil gerne takke ministeren for, at man trods alt allerede på nuværende tidspunkt går i gang med en lynhurtig behandling af sagen. Det synes jeg er positivt.

Jeg vil gerne spørge: Hvis man på et tidspunkt, når man er færdig med at overveje, beslutter at tilbagebetale dele af gebyrerne, vil der i det tilfælde så blive tilskrevet renter og i givet fald hvor meget?

Justitsministeren (Engell):

Nu synes jeg, at vi er meget langt fremme i handlingsforløbet. Vi er jo som bekendt inde i

overvejelser her og nu, og derfor vil jeg ikke kunne besvare hr. Tom Behnkes spørgsmål på nuværende tidspunkt.

Tom Behnke (FP):

Jamen hvis vi tager sagen generelt, er det så ikke korrekt, at det både er det normale og fastslået ifølge lovgivningen, at når borgerne har penge til gode hos det offentlige, skal der tilskrives renter?

Justitsministeren (Engell):

Jo, men jeg kan kun sige til hr. Tom Behnke, at vi overvejer alle aspekter i denne sag, og det er jo også fremgået af det, jeg har sagt tidligere.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 702**6) Til kulturministeren af:****Pernille Frahm (SF):**

»Hvordan vurderer ministeren de danske kulturstøtteordningers, f.eks. biblioteksafgiftens, lovlighed i forhold til EF?«

Skriftlig begrundelse

I Maastrichtaftalen, afsnit 5, artikel 92, stk. 3, kan man læse, at det er tilladt med »støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven, når den ikke hindrer samhandels- og konkurrencevilkårene i Fællesskabet i et omfang, der strider mod de fælles interesser.«

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

Unionsteksten fra Maastricht nævner nu direkte nationale kulturstøtteordninger som en af de få undtagelser fra EF-Traktatens generelle forbud mod statsstøtte. Der er altså tale om en accept af, at nationale støtteordninger er nødvendige for at sikre og styrke både den kulturelle mangfoldighed, de nationale sprog og det nationale særpræg inden for Fællesskabet. Vi ser også af formuleringen af den nye kulturartikel 128, at kulturpolitik fortsat er et nationalt anliggende, og at der ikke skal harmoniseres og føres fælles EF-politik på dette område.

Når det specielt gælder biblioteksafgiftsloven, som spørgsmålet drejer sig om, har vi fra dansk side lagt vægt på, at biblioteksafgiftsloven er en selvstændig kulturpolitisk støttelov,

[Kulturministeren]

der omfatter forfattere og oversættere, der skriver på dansk. Det vil altså sige, at denne afgiftslov gælder uanset statsborgerskab. Jeg kan altså svare, at efter min vurdering er de gældende danske kulturstøtteordninger, som vi kender dem nu, herunder biblioteksafgiftsloven, forenelige med EF's bestemmelser og derfor lovlige.

Pernille Frahm (SF):

Spørgsmålet er jo blevet stillet, fordi det såkaldte demokratiske underskud i EF ofte gør det vanskeligt at afgøre sandhedsværdien af de nyheder og rygter, der kommer frem. Der er jo en del berettiget uro i kulturmiljøet vedrørende de danske kulturstøtteordninger, og derfor kunne det være interessant at høre, hvordan man har sikret sig, at specielt de danske kulturstøtteordninger stadig vil være lovlige i EF. På hvilken måde adskiller det sig fra den fremgangsmåde, regeringen brugte i f.eks. ambisagen?

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

Danmark har sammen med andre lande, bl.a. Belgien, arbejdet for at få bestemmelsen indføjet i den meget vigtige § 92. Jeg betragter denne overordnede § 92 som det vigtigste, når det gælder kulturstøtteordningerne, for her er det klart formuleret som en undtagelsesparagraf, at det enkelte land kan fastholde de nationale kulturstøtteordninger. Jeg anser det for meget principielt, at det er formuleret som en del af undtagelsen, og derfor kan det overhovedet ikke sammenlignes med afgifter på andre områder.

Pernille Frahm (SF):

Det er meget godt, men der er jo en undtagelse for kulturstøtteordninger, nemlig at de ikke må finde sted i et omfang, der kan stride imod Fællesskabets øvrige interesser, og det er jo specielt den paragraf, der er interessant vedrørende de danske kulturstøtteordninger. Jeg tænker på afsnit 5, artikel 92, stk. 3, og jeg vil gerne høre, om sagen er blevet undersøgt, og i så fald hvilke eksperter Kulturministeriet har haft i sving?

Qvist Jørgensen (S):

Kan kulturministeren bekræfte, at følgende citat fra Danmarks Biblioteksforenings ny-

hedsblad Kort Sagt, 5. årgang, nr. 57 af 18. februar 1992, er korrekt:

»Udlån er et kulturpolitisk spørgsmål. Udlån hæmmer ikke skabelsen af det indre marked, og der er ingen berettigelse for at give ophavsmænd en så udstrakt ret som eneretten på udlån.«

Kan ministeren bekræfte, at det også er ministerens opfattelse?

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

Til fru Pernille Frahms spørgsmål om formuleringen i Maastrichttraktaten kan jeg sige, at der har deltaget eksperter fra Kulturministeriet og Udenrigsministeriet i forbindelse med traktatudformningen.

Til hr. Qvist Jørgensens spørgsmål kan jeg bekræfte, at det er den danske opfattelse. Fra dansk side anser vi det for overflødig at harmonisere udlånsrettighederne på EF-plan. Vi mener, at forskelle i medlemsstaternes lovgivning ikke kan antages at påvirke den frie bevægelighed for varer eller andre elementer. Vi mener, at biblioteksudlån er et klart kulturelt formål.

Pernille Frahm (SF):

Men man mangler jo en udtalelse fra de kompetente organer i EF. Vi er godt klar over, hvordan den danske kulturminister stiller sig, men vi mangler en ekspertredogørelse, som gør, at det danske kulturliv kan føle sig trygt ved de ordninger, vi nu har.

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

Det er den danske opfattelse, at så langt vi er kommet nu, er området fuldt belyst.

Qvist Jørgensen (S):

Er der foretaget en beregning, der kan vise, hvor galt det vil gå, hvis det, vi har valgt at tro på, og som er undersøgt vedrørende ophavsretten, ikke holder stik? Hvor stor en merudgift vil det medføre for det danske samfund med den bogbestand og den fordeling af bogbestanden, vi har i øjeblikket?

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

Jeg kan sige til hr. Qvist Jørgensen, at under den forhandling, der har været om ophavsretten – som vi altså ikke mener at biblioteksaf-

[Kulturministeren]

giftsloven falder ind under – har der været foretaget beregninger, og jeg oversender dem gerne. Jeg har dem ikke med her i dag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 703

7) Til finansministeren af:

Rahbæk Møller (SF):

»Agter ministeren at respektere Folketingets motiverede dagsorden af 24. marts, herunder opfordringen til at sikre de videregående uddannelsesinstitutioner mindst uændrede bevilninger pr. aktiv studerende og mindst uændrede bevillinger til forskningen, i udmeldingerne til institutionerne og i regeringens forslag til finanslov, så de pågældende institutioner får en mulighed for at disponere ud fra en realistisk opfattelse af, hvilket budget de kan forvente i næste finansår?«

Finansministeren (Henning Dyremose):

Jeg er ikke det fjerneste i tvivl om, at det normalt er klogt at respektere de meldinger, et flertal i Folketinget kommer med, men det er også vigtigt, at hele spørgsmålet om kvalitet i uddannelsen og budgettro og budgetsikkerhed de næste 4 år forhandles af alle Folketingets partier i øjeblikket. Jeg oplever det sådan, at alle partierne har vilje til at nå et resultat, men det forudsætter jo, at synspunkterne må bøjes mod hinanden. Det både tror og håber jeg at de gør, og derfor tror og håber jeg også, at vi allerede i næste uge kan lave et langsigtet forlig om de videregående uddannelser, først og fremmest af hensyn til de unge og dernæst af hensyn til institutionerne.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg skal takke ministeren for svaret, selv om det ikke indeholdt særlig meget. Sagen er, at Folketingets flertal har givet en melding – selvfølgelig ikke om det samlede resultat af drøftelserne om fri adgang til universiteterne, men om de økonomiske rammer – og spørgsmålet gik på, om ministeren ville respektere denne udmelding.

Men som jeg forstod svaret, bliver mit nye spørgsmål: Når resultatet af de forhandlinger foreligger – uanset om der bliver et flertal imod ministeren eller man når frem til et samlet

kompromis – agter ministeren så at følge de signaler, som Folketinget giver, i sin udmelding til institutionerne, eller skal institutionerne gætte på, hvad de får i december?

Finansministeren (Henning Dyremose):

Jeg har jo hæftet mig meget ved den debat, der førte til dagsordenen af den 24. marts 1992, specielt ved, at en af forslagsstillerne, fru Elisabeth Arnold, sagde følgende – og jeg citerer fra Folketingstidende 1991-92, sp. 8229:

»Den dagsorden, vi er medforslagsstillere til, gentager, som vi ser det, nogle principielle synspunkter, som vi har sagt det før; den trækker nogle linjer op uden at spærre for videre forhandlinger, som vi naturligvis ønsker skal fortsætte.«

Jeg synes, det er et godt grundlag for de forhandlinger, som nu foregår mellem de otte partier, og jeg håber som sagt, at vi allerede i næste uge kan lave et forlig, der i meget god tid vil give institutionerne al den budgettro og al den budgetsikkerhed, som jeg også mener institutionerne skal have. Det kan samtidig sikre, at flere unge mennesker kan få en videregående uddannelse af høj kvalitet, og det er jo det primære.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg undrer mig lidt over, hvilke forhandlinger ministeren henviser til. Forhandlingerne om fjernelse af adgangsbegrænsningen foregår jo hos undervisnings- og forskningsministeren; næste møde afholdes først efter påske, og der kan jo derfor ikke indgås noget forlig før påske. Hvordan forventer ministeren, at der kan indgås et forlig, når der ikke er indkaldt til noget møde?

Finansministeren (Henning Dyremose):

Det er rigtigt, at nogle af forhandlingerne foregår hos undervisningsministeren, men der foregår også nogle andre forhandlinger om aktivering af de ledige mandag og tirsdag i næste uge. Både regeringen og en stor kreds af partier ser meget gerne dette tema inddraget i sagen, og jeg har i går bedt undervisningsministeren om at sikre, at forhandlingerne hos ham blev fremskyndet i en sådan grad, at et eventuelt resultat fra disse forhandlinger kunne inddrages i slutforhandlingerne i aktiveringskredsen. Det er stadig mit håb og min formodning,

[Finansministeren]

at det kan lade sig gøre, for vi har vel en fælles interesse i så hurtigt som muligt at få en aftale på plads, der kan sikre de unge mennesker en uddannelse og kan sikre institutionerne budgetto. Det er det, vi fra regeringens side satser på at få i stand allerede i næste uge.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Duetoft: spm. nr. S 553

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 596, 597, 599-603, 634, 642, 643, 676 og 677

Tom Behnke: spm. nr. S 606

Ingrid Rasmussen: spm. nr. S 624 og 625

Kim Behnke: spm. nr. S 631, 638 og 660

Karen Højte Jensen: spm. nr. S 636

Jens Thoft: spm. nr. S 641 og 665-668

Kirsten Jacobsen: spm. nr. S 655

Køpke Christensen: spm. nr. S 657, 658 og 661-663

Poul Nødgaard: spm. nr. S 659, 669 og 670

Spm. nr. S 553

Til skatteministeren (2/3 92) af:

Duetoft (CD):

»Vil ministeren ændre reglerne således, at vognmænd, der har betalt gebyr ved afleveringen af affald på en losseplads, men som ikke kan få penge fra kunden, fordi virksomheden i mellemtiden har stoppet betalingerne, kan få penge udbetalt på lige fod med offentlige fordringer?«

Begrundelse

Mange vognmænd kører affald fra virksomheder til lossepladser. Ved afleveringen af materialet betaler vognmanden miljøgebyr. Dette lægges på den senere regning til kunden. Stopper kunden i mellemtiden betalingerne, kan vognmanden ikke få dækket dette gebyr til det offentlige noget sted. Det giver en urimelig ekstraudgift til vognmænd, der i forvejen er økonomisk presset. Spørgeren er interesseret i

at vide, om disse gebyrer ikke kunne betragtes som offentlig gæld og dermed aflaste vognmanden.

Spørgeren understreger, at der alene er tale om gebyret til det offentlige, ikke vognmandens almindelige regning på en tjenesteydelse.

Svar (1/4 92):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Spørgsmål om affaldsafgiften henhører under miljøministeren. Jeg kan imidlertid oplyse følgende om uerholdelige fordringer i relation til afgiftslovgivningen:

For punktafgiftslovene er det stedse blevet fastholdt, at de registrerede virksomheder – det vil sige de virksomheder, der opkræver og indbetaler punktafgifter – selv må bære afgiftstab i forbindelse med uerholdelige fordringer.

Det skyldes, at det alene er disse virksomheder, der fastsætter betalingsvilkårene, stiller krav om sikkerhed og kan vurdere købernes kreditværdighed m.m. Virksomhederne kan indkalkulere et forventet tab på ydede kreditter i varepriserne på samme måde som andre omkostninger f.eks. svind.

Der er imidlertid afgørende forskel på momsen og punktafgifterne. Momsen er en generel værdiafgift, der hviler på næsten alle varer og ydelser, hvilket indebærer, at der ved indkalkulation i varepriserne af tab på debitorer bliver betalt moms af de kalkulerede, men ikke realiserede tab. Hvis man på dette område ikke havde den særlige fradragsregel, ville der kunne blive tale om, at der blev betalt moms af de uerholdelige fordringer to gange.

I den konkrete situation om affaldsafgiften er det således, at det anlæg, der modtager affaldet, skal indbetale afgiften af den tilførte mængde affald til Told- og Skattestyrelsen.

Problemet for vognmændene må ligge i, at et affaldsanlæg formentlig afkræver den umiddelbare leverandør af affaldet (vognmanden) betaling for tilførsel af affaldet til anlægget. Denne betaling vil formentlig meget ofte omfatte andet end affaldsafgiften. Hvis vognmanden ikke har fået betaling på forhånd, foretager han derfor et udlæg for sin kunde. Når kunden ikke kan betale, opstår en uerholdelig fordring. Den består af betaling for transportydelse, udlæg (herunder affaldsafgiften) og moms. Fordringen kan nærmest sammenlignes med en tilsvarende fordring for en købmand, der har solgt spiritus på kredit.

[Skatteministeren]

Det kan være vanskeligt at begrunde, at der, når det gælder affaldsavgift, skulle gælde andre regler end i de andre punktafgiftslove.

Spm. nr. S 596

Til *justitsministeren* (11/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvor mange pas, henholdsvis fremmedpas og konventionspas, er der de seneste to år udleveret efter ansøgning til Direktoratet for Udlændinge til personer med asyltilladelse i Danmark, og er disse pas udstedt til personer omfattet af flygtningekonventionen eller til B-flygtninge?«

Svar (30/3 92):

Justitsministeren (Engell):

Efter udlændingebekendtgørelsens § 6, stk. 1, udstedes dansk rejsedokument for flygtninge efter ansøgning i overensstemmelse med reglerne i Genèvekonventionen af 28. juli 1951 om flygtnings retsstilling til en udlænding, der her i landet er anerkendt som flygtning i henhold til konventionen, eller som Danmark har overtaget ansvaret for i henhold til international aftale.

Efter bekendtgørelsens § 6, stk. 2, udstedes dansk fremmedpas efter ansøgning bl.a. til en udlænding, der har opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7 og § 8, såfremt udlændingen ikke er i stand til at skaffe sig pas eller anden rejseligitimation og ikke er berettiget til dansk rejsedokument for flygtninge.

Jeg har til brug ved besvarelsen indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Udlændinge, der har oplyst, at direktoratet ikke fører statistik over antallet af udstedte pas til flygtninge, men at næsten alle erfaringsmæssigt ansøger herom kort tid efter at have fået flygtningestatus. Antallet af flygtninge, der er overgivet til Dansk Flygtningehjælp i en given periode, giver derfor et rimeligt fingerpeg om antallet af førsteangangsudstedelser af rejsedokumenter til denne gruppe.

Af Direktoratet for Udlændinges årsberetning for 1990 fremgår, at der i 1990 blev overgivet 2.853 personer med flygtningestatus til Dansk Flygtningehjælp. Heraf var der 700 spontane asylansøgere, som havde fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1 (konventionsstatus), 1.242 spontane asylan-

søgere, som havde fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2 (de facto-status), 747 kvoteflygtninge og 164 personer, der havde fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 4. Af Direktoratet for Udlændinges foreløbige talmæssige oversigt over udviklingen på udlændingeområdet i 1991 fremgår, at de tilsvarende tal for 1991 er i alt 3.501 personer, heraf 985 efter § 7, stk. 1, 1.472 efter § 7, stk. 2, 856 kvoteflygtninge og 188 efter § 7, stk. 4.

Spm. nr. S 597

Til *justitsministeren* (11/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at tyrkiske statsborgere, der har fraskrevet sig deres tyrkiske statsborgerskab for at opnå dansk indfødsret, efter opnåelse af dansk indfødsret henvender sig på den tyrkiske ambassade og generhverver tyrkisk statsborgerskab, hvilket reelt medfører, at de har to statsborgerskaber?«

Svar (30/3 92):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet er ikke i besiddelse af oplysninger, der muliggør en besvarelse af spørgsmålet.

Jeg kan dog generelt bemærke, at skulle det forekomme, at en dansk statsborger tillige er statsborger i et andet land, betyder dette ikke, at den pågældende i relation til udlændingelovgivning betragtes som udlænding.

Spm. nr. S 599

Til *justitsministeren* (11/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren fratage personer, der tager på besøg eller tager andet ophold i det land, de er flygtet fra, deres asyltilladelse med henvisning til udlændingelovens § 17, stk. 3?«

Svar (30/3 92):

Justitsministeren (Engell):

Efter udlændingelovens § 7, stk. 1, bortfalder en opholdstilladelse, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark. Tilladelsen bortfalder endvidere, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end seks på hinan-

[Justitsministeren]

den følgende måneder. Har udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt boet mere end to år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 3, ophører en opholdstilladelse efter §§ 7-8, dog først efter stk. 1, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land.

Afgørelser herom træffes af Direktoratet for Udlændinge med klageadgang til Flygtninge-nævnet, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 2. Justitsministeren har således ingen kompetence i disse sager.

Spm. nr. S 600

Til *justitsministeren* (11/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Mener ministeren, at man stadig kan opretholde flygtningestatus efter FN's flygtningekonvention, når man tager på besøg eller tager ophold på anden måde i det land, man er flygtet fra?«

Svar (30/3 92):

Justitsministeren (Engell):

Den omstændighed, at en flygtning rejser til sit hjemland, betyder ikke i sig selv, at den pågældendes opholdstilladelse her i landet bortfalder. Opholdstilladelsen bortfalder kun, såfremt udlændingen frivilligt tager bopæl i hjemlandet eller opnår beskyttelse i et tredje land, jf. herved udlændingelovens § 17, stk. 3.

En tidsbegrænset opholdstilladelse bl.a. som flygtning kan imidlertid efter udlændingelovens § 19, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1, inddrages inden for de første to år, når det grundlag, som er angivet i ansøgningen eller tilladelsen, var urigtigt eller ikke længere er til stede. Enhver opholdstilladelse kan endvidere efter bestemmelsens stk. 3 uden hensyn til varigheden af det hidtidige ophold her i landet inddrages, hvis udlændingen har opnået tilladelsen ved svig.

Udlændingemyndighederne har således efter loven anledning til at overveje, om forudsætningerne for en opholdstilladelse fortsat er til stede, hvis man kommer i besiddelse af væsentlige nye oplysninger. Drejer det sig om en

flygtning, der f.eks. kun har været kortvarigt i Danmark, vil en oplysning om, at den pågældende mener det forsvarligt at rejse til hjemlandet, være en sådan ny oplysning, at man har anledning til at overveje betydningen heraf.

Direktoratet for Udlændinge, der træffer afgørelserne efter § 19 med klageadgang til Flygtninge-nævnet efter lovens § 53 a, har oplyst, at varigheden af opholdet i Danmark, formålet med besøget i hjemlandet og udviklingen i hjemlandet siden flygtningens anerkendelse i Danmark blandt andet vil være momenter af betydning i denne sammenhæng.

Spm. nr. S 601

Til *justitsministeren* (11/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»I hvor mange tilfælde har udlændingelovens § 9, stk. 3, været lagt til grund for opholdstilladelse?«

Svar (30/3 92):

Justitsministeren (Engell):

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Udlændinge, der har oplyst, at der i 1991 blev meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 4 og 5, til i alt 523 forældre til herboende børn. Der blev herudover – bortset fra adoptionstilfælde – efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 1, meddelt opholdstilladelse til 36 personer.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 3, kan opholdstilladelse til de nævnte personer betinges af, at den person, der bor i Danmark, påtager sig at forsørge ansøgeren.

Direktoratet for Udlændinge er ikke i besiddelse af statistiske oplysninger, der nærmere kan belyse antallet af garantierklæringer.

Jeg kan i øvrigt vedrørende den praksis, der anvendes i relation til udlændingelovens § 9, stk. 3, henvise til Direktoratet for Udlændinges årsberetning for 1990 side 70 ff.

Spm. nr. S 602

Til *justitsministeren* (11/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Efter hvilke bestemmelser i flygtningekonventionen og den danske udlændingelov gives der tilladelse til besøgsrejser?«

Svar (30/3 92):

Justitsministeren (Engell):

Med hensyn til reglerne om bortfald og inddragelse af opholdstilladelser efter udlændingelovens § 7 kan jeg henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 600 fra samme spørger.

I henhold til udlændingebekendtgørelsens § 7, stk. 3, forsynes rejsedokument for flygtninge og dansk fremmedpas med en påtegning om, at det ikke er gyldigt for rejse til indehaverens hjemland. Direktoratet for Udlændinge kan i særlige tilfælde fritage herfor.

Finder Direktoratet for Udlændinge ikke anledning til at reagere imod en flygtnings ønske om at foretage en rejse til sit hjemland, vil den pågældende kunne få stillet sit tidligere nationalitetspas til rådighed eller få udstedt et dansk rejsedokument, der også giver mulighed for at rejse til hjemlandet. Er flygtningen i forvejen i besiddelse af et dansk rejsedokument for flygtninge eller et fremmedpas, der ikke gælder for rejser til hjemlandet, må dette samtidig afleveres.

Spm. nr. S 603

Til *justitsministeren* (11/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Efter hvilke regler får en udlænding, der indgår ægteskab med en herboende udlænding, der har fået bevilget asyl, opholdstilladelse?«

Svar (30/3 92):

Justitsministeren (Engell):

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, gives der opholdstilladelse til en udlænding, der samlever på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person.

Såfremt den pågældende udlænding har et selvstændigt asylgrundlag, vil vedkommende kunne anmode om at blive anerkendt som flygtning og få opholdstilladelse på det grundlag, jf. udlændingelovens § 7.

Spm. nr. S 606

Til *justitsministeren* (11/3 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Agter ministeren at ændre gældende regler, så vægtafgiftsrestancer også registreres på skyldnerens personnummer, således at en person med adskillige vægtafgiftsrestancer ikke blot kan skaffe nye nummerplader igen og igen?«

Begrundelse

Spørgeren er bekendt med, at der er personer, som undlader at betale vægtafgift, og når nummerpladerne inddrages, rekvirerer de blot nye nummerplader, som så udleveres.

En sådan udvikling støder naturligvis retsbevidstheden og bør stoppes.

Svar (30/3 92):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet har indhentet en udtalelse fra Rigspolitechefen, som har oplyst, at det følger af vægtafgiftslovens § 12, stk. 1, at hvis et køretøjs nummerplader er fjernet ved politiets foranstaltning på grund af vægtafgiftsrestance, kan den, der helt eller delvis hæfter for afgiften, herefter ikke få køretøjet registreret, før vægtafgiften er betalt.

Rigspolitechefen har endvidere oplyst, at ordningen administreres ved, at registreringsattesten påstemles en oplysning om, at der er sket nummerpladeinddragelse på grund af vægtafgiftsrestance. I forbindelse med genindregistrering af køretøjet skal registreringsattesten i overensstemmelse med den sædvanlige registreringsprocedure forevises motorkontoret, og det vil i den forbindelse blive kontrolleret ved forespørgsel til restanceregistret i Det Centrale Motorregister, om restancen er betalt. Er dette ikke tilfældet, afvises køretøjet fra registrering.

Endelig har Rigspolitechefen oplyst, at man ikke er bekendt med, at der i praksis finder omgåelse sted med hensyn til de nævnte regler. Rigspolitechefen vil imidlertid nu undersøge dette spørgsmål nærmere, og hvis der viser sig at være behov for det, vil der blive taget initiativ til de nødvendige omlægninger i den nuværende registreringsprocedure.

Spm. nr. S 624

Til *sundhedsministeren* (13/3 92) af:

Ingrid Rasmussen (S):

[Ingrid Rasmussen]

»Vil ministeren gøre rede for, hvor et givet ansvar skal placeres, dersom der kan være sket komponent- og doseringsfejl i produktion af et parallelimporteret medicinsk præparat?«

Begrundelse

Hvis eksempelvis parallelpræparatet er fremstillet i Grækenland, pakket i Italien og distribueret i Danmark, bedes ministeren i sit svar dokumentere, hvorledes og med hvilke midler retskravet kan gøres gældende i EF.

Svar (27/3 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsministeriet har indhentet en udtalelse fra Justitsministeriet, der har reglerne om produktansvar under sit forretningsområde. Justitsministeriet har oplyst følgende:

Den danske lov om produktansvar, lov nr. 371 af 7. juni 1989, omfatter lægemidler, og lovens regler omfatter også lægemidler, der er indført her i landet ved såkaldt parallelimport.

Efter produktansvarsloven skal en producent som udgangspunkt erstatte skade, der er forårsaget af en defekt ved et produkt, som er produceret eller leveret af denne. Produktansvarsloven indeholder nogle ansvarsfrihedsgrunde, hvorefter producenten ikke er ansvarlig, hvis han kan bevise nogle nærmere angivne forhold.

Ved en producent forstås ifølge loven den, der fremstiller et færdigt produkt, et delprodukt eller en råvare, den, der frembringer eller indsamler et naturprodukt, samt den, der ved at anbringe sit navn, mærke eller andet kendetegn på produktet udgiver sig for at være dets producent.

I loven er det desuden fastsat, at hvis skadelidte ved et produkt, der er produceret i EF, ikke kan konstatere, hvem der har produceret dette, anses enhver mellemhandler af produktet som producent. Denne regel gælder dog ikke, hvis mellemhandleren inden rimelig tid giver skadelidte oplysning om producentens eller importørens navn og adresse eller navnet og adressen på den, der har leveret produktet til mellemhandleren.

Disse regler i produktansvarsloven er en gennemførelse i Danmark af produktansvarsdirektivet, Rådets direktiv af 25. juli 1985 om tilnærmelse af medlemsstaternes administra-

tivt eller ved lov fastsatte bestemmelser om produktansvar (85/374/EØF).

Efter den danske produktansvarslov anses som mellemhandler enhver, der erhvervs-mæssigt bringer et produkt i omsætning uden selv at anses som producent.

I produktansvarsloven bestemmes det endvidere, at enhver mellemhandler hæfter for produktansvaret umiddelbart over for skadelidte og senere mellemhandlere i omsætningskæden. Det fremgår af bemærkningerne til den pågældende bestemmelse i loven, at mellemhandlerens ansvar er afhængigt af, om en tilsvarende sag mod producenten må antages at kunne føre til domfældelse af denne. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at baggrunden for at fastsætte den udtrykkelige regel i loven om mellemhandlerens hæftelsesansvar navnlig har været ønsket om at undgå forsinkelse og øgede omkostninger for den skadelidte ved sagsanlæg mod udenlandske producenter.

I det eksempel, der er nævnt i begrundelsen for spørgsmålet, vil en skadelidt, der har købt lægemidlet i Danmark, kunne rejse erstatningskrav ved danske domstole imod den danske mellemhandler, der har solgt produktet her i landet. Den danske mellemhandlers hæftelsesansvar vil afhænge af, om en tilsvarende sag mod f.eks. den græske producent må antages at kunne føre til domfældelse af producenten.

Den skadelidte vil endvidere have mulighed for at rejse krav imod enhver, der efter EF-direktivet kan anses som producent i Grækenland og Italien, der begge har gennemført direktivets regler i national ret.

Jeg kan henholde mig til oplysningerne fra Justitsministeriet.

Spm. nr. S 625

Til *sundhedsministeren* (13/3 92) af:

Ingrid Rasmussen (S):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke offentlige kontrolinstanser der i de enkelte EF-lande kontrollerer medicinske parallelprodukter fra producent til distribution?«

Svar (30/3 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

I Danmark såvel som i andre EF-lande skal lægemidler være registreret (dvs. godkendt) af

[Sundhedsministeren]

de nationale sundhedsmyndigheder, før de markedsføres i det pågældende land. Dette gælder både for lægemidler, der er produceret i det pågældende land, og for lægemidler, der er importeret, hvad enten der er tale om originalimport eller parallelimport.

Desuden skal de nationale producenter og importører (original- og parallelimportører) godkendes og kontrolleres af de nationale sundhedsmyndigheder for lovligt at kunne udøve deres virksomhed.

I Danmark registreres lægemidler af Sundhedsstyrelsen, der ligeledes godkender og kontrollerer nationale producenter og importører. Lægemiddelområdet reguleres af lov om lægemidler.

I de andre EF-lande er der opbygget tilsvarende offentlige kontrolinstanser.

Spm. nr. S 631

Til *skatteministeren* (16/3 92) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvilke erfaringer har told- og skattemyndighederne med overholdelse af regler for de virksomheder, som er ejet af udlændinge med opholdstilladelse?«

Svar (20/3 92):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Der foreligger ikke oplysninger, som gør det muligt at besvare det stillede spørgsmål. Jeg har imidlertid ikke grundlag for at tro, at der skulle være forskelle mellem den i spørgsmålet nævnte gruppe og andre grupper.

Spm. nr. S 634

Til *justitsministeren* (17/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvilke årsager kan begrunde, at ministeren ikke ønsker at modtage en borger i sit ministerium?«

Begrundelse

Ministeren har afvist at tage imod en borger med henvisning til, at besøget var overflødig, og de nærmere generelle årsager til afvisning af en borger bedes derfor oplyst, samt hvor ofte det sker.

Svar (27/3 92):

Justitsministeren (Engell):

Det følger af de gældende forvaltningsretlige regler, at en parts anmodning om en mundtlig drøftelse eller forhandling vedrørende en aktuel sag normalt skal imødekommes af vedkommende myndighed. Myndigheden vælger dog selv, hvem der fra dennes side skal deltage i mødet.

I forhold til kollegialt sammensatte forvaltningsmyndigheder kan parten således ikke, medmindre andet er fastsat, forlange at få lejlighed til at udtale sig for det samlede nævn, men har alene krav på at udtale sig over for en repræsentant for nævnet. Noget tilsvarende gælder i forhold til vedkommende minister.

Jeg lægger stor væggt på, at personer, der ønsker at forelægge deres sag for mig, også får lejlighed hertil. Det ligger imidlertid i sagens natur, at jeg på grund af andre opgaver ikke altid har mulighed for selv at afholde møde med de pågældende. Det kan også forekomme, at jeg på baggrund af sagens karakter og omstændighederne i øvrigt finder det mest hensigtsmæssigt at henvise den pågældende til at drøfte sagen under et møde med en af ministeriets ansatte.

Der foreligger ikke nogen talmæssig opgørelse over antallet af henvendelser om torsdagsmodtagelse, og i hvor mange tilfælde det er fundet mest hensigtsmæssigt at henvise den pågældende til eventuelt at tage et møde med embedsmændene.

Spm. nr. S 636

Til *socialministeren* (17/3 92) af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Hvad vil ministeren råde kommunerne til at gøre, hvis de får mistanke om, at asylsøgere og flygtninge begår socialt bedrageri ved at hæve sociale ydelser i andre lande, samtidig med at de får socialhjælp i Danmark?«

Begrundelse

Morgenavisen Jyllands-Posten bragte søndag den 8. og mandag den 9. marts 1992 oplysninger om, at der foregår en trafik, hvor flygtninge regelmæssigt krydser grænserne for ulovligt at hæve sociale ydelser i flere lande samtidig. Det har nu fået det norske justitsmi-

[Karen Højte Jensen]

nisterium til at gribe ind, fordi man her har visshed om, at flygtninge med asyl i Danmark har hævet sociale ydelser også i Norge.

Samtidig fastslår det danske kriminalpoliti over for Jyllands-Posten, at flygtninge kan køre i rutefart mellem specielt nordiske lande i årevis uden at blive afsløret. Det skyldes, skriver avisen, at hverken politiet eller de sociale myndigheder aner, om flygtningen nu også er den, vedkommende giver sig ud for.

Svar (27/3 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Lad mig indledningsvis fastslå, at asylsøgere ikke vil få deres støtte efter den sociale lovgivning, men efter regler, der hører under Justitsministeriet.

For så vidt angår flygtninge gælder det på samme måde som for danske statsborgere, at de pågældende efter bistandslovens §§ 17 og 18 er pligtige at meddele fyldestgørende oplysninger om deres forhold og eventuelle ændringer heri.

Tilsidesættelse af denne oplysningspligt medfører følgende sanktioner:

Straf efter bistandslovens § 21 (bøde eller hæfte) eller efter straffelovens regler om bedrageri, urigtige erklæringer og dokumentfalsk.

Obligatorisk tilbagebetaling efter bistandslovens § 25, nr. 1, af den hjælp, som er modtaget på grund af tilsidesættelse af oplysningspligten.

Anvendelse af disse sanktioner forudsætter naturligvis, at det kan godtgøres, at der foreligger en tilsidesættelse af oplysningspligten, f.eks. at en person samtidig får sociale ydelser i flere lande.

Så længe det alene drejer sig om en mistanke, har kommunerne mulighed for at søge bistand hos politiet. Endvidere kan jeg nævne, at der i bistandslovens § 17, sidste pkt., er hjemmel for kommunerne til at forlange optaget retsligt forhør i overensstemmelse med retsplejelovens § 1018.

I Socialministeriets cirkulære om bistandslovens almindelige bestemmelser pkt. 28, 3, nævnes, at henvendelse herom kan rettes til underretten i den retskreds, hvor den, der skal afhøres, bor eller opholder sig. Det tilføjes i cirkulæret, at det må forudsættes, at denne adgang til at afholde forhør kun udnyttes i helt specielle situationer. Jeg er af den opfattelse,

at der kunne være tale om en sådan situation i de tilfælde, spørgeren beskriver.

Spm. nr. S 638

Til *udenrigsministeren* (17/3 92) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvornår agter udenrigsministeren at rejse krav om erstatning over for den tyske stat for de danskere, der under anden verdenskrig blev interneret i kz-fangelejre?«

Begrundelse

Hidtil har det ikke været muligt at rejse erstatningskrav mod den tyske stat for de danskere, som blev interneret i kz-lejre, eftersom fredsslutningen endnu ikke havde fundet sted. Nu er Tyskland imidlertid genforenet, og freden er sluttet. Derfor ønsker spørgeren at få kendskab til, hvornår udenrigsministeren agter at rejse spørgsmålet over for Tyskland.

Der er i dag ca. 5.000 nulevende danskere, som har siddet i kz-lejre. De har et legitimt krav på at få erstatning fra Tyskland for den tort og svie, de blev udsat for. Til orientering kan det oplyses, at Frankrig allerede har rejst sådanne erstatningssager.

Svar (26/3 92):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg henviser til udenrigsministerens mundtlige besvarelse af spørgsmål nr. S 165 den 20. november 1991 i Folketinget, se Folketingets forhandlinger spalte 2350 ff., samt udenrigsministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. S 212 af 22. november 1991, se Folketingets forhandlinger den 11. december 1991 spalte 3769-3770.

Til det i spørgsmålets begrundelse anførte om nye franske erstatningskrav kan jeg tilføje, at man fra fransk side har oplyst, at spørgsmålet om erstatning for nationalsocialistisk forfølgelse betragtedes som reguleret – den fransk-tyske aftale er fra 1960, dvs. fra samme tid som den dansk-tyske. Der har imidlertid været nogle særgrupper som f.eks. tidligere internerede beboere i Alsace-Lorraine, hvis stilling ikke dengang blev afklaret.

Spm. nr. S 641

Til *skatteministeren* (18/3 92) af:

Jens Thoft

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at man helt kan slippe uden om betaling af realrenteafgiften på sine pensionskonti, hvis de bare er oprettet før 1982, når blot man flytter den del af indskuddet, der stammer fra efter 1982, til et andet pengeinstitut den 30. november, og hvad agter ministeren at foretage sig for at gribe ind over for den omsiggribende fidus?«

Begrundelse

Bankerne deltager i stigende omfang i skattearbitrageforretninger. Når økonomien strammer, forsvinder moralen. Den nyeste fidus, som jeg har fået beskrevet, går ud på følgende:

Hvis man f.eks. har et indestående på realrenteafgiftspligtige konti fra før 1982 på 1 mio. kr. og et indestående på samme konti indskudt efter 1982 på 5 mio. kr., så flytter man simpelt hen den del af saldoen, som stammer fra indskud efter 1982, til et andet pengeinstitut den 30. november. I det afgivende institut, hvor saldoen fra 1982 er bevaret, ligger realrenteafgiftsforpligtelsen, men her er der intet at betale afgift af, fordi der blot er tale om et indestående svarende til 1982-saldoen, og i det modtagende institut er der intet at betale afgift af, fordi der i teknisk forstand er tale om en ny konto, hvor den gamle forpligtelse ikke medfølger. Der eksisterer imellem bankerne gensidige aftaler om at medvirke til disse omflytninger, som pensionskunden naturligvis får lov at betale klækkelige gebyrer for at få foretaget. På den måde får bankerne også deres andel af rovet fra statskassen.

Transaktionen må i princippet også kunne udføres på andre tidspunkter af året med afgiftsnedbringelse som resultat, blot man har en konto, der stammer fra før realrenteafgiften blev indført.

Efter min opfattelse vil medvirken til transaktioner af den beskrevne type være så tæt på økonomisk kriminalitet, at det ikke burde være svært at gribe ind. Men ministeren har – trods det at han længe har været bekendt med hullet – intet foretaget sig. Med det formål at få flest mulige til at benytte hullet offentliggør jeg hermed fidusen, idet det er min erfaring, at først når en skattefidus udnyttes af så mange, at det medfører et betydeligt tab for statskassen, griber folketingsflertallet ind.

Svar (26/3 92):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Efter realrenteafgiftslovens § 4 omfatter afgiftsgrundlaget formueafkastet i kalenderåret (afgiftsåret). For pengeinstitutordninger opgøres afkastet som de i afgiftsåret forfaldne renter.

Pengeinstitutter kan efter realrenteafgiftslovens § 13 vælge at indgive en endelig opgørelse over afgiftsgrundlaget samt betale afgiften allerede i afgiftsåret. Pengeinstituttet skal pr. 15. december foretage en endelig opgørelse i afgiftsåret på grundlag af afkastet for perioden den 1. december forud for afgiftsåret til den 30. november i afgiftsåret.

Overgangsfradraget efter realrenteafgiftslovens § 8 har til formål i princippet at friholde afkast af indbetalinger fra før 1982 for afgift. Overgangsfradraget beregnes som en brøk, hvori tælleren er formuen ved udgangen af 1982 og nævneren er formuen ved udgangen af afgiftsåret. For pengeinstitutter, der har valgt at opgøre afgiftsgrundlaget som afkastet i perioden den 1. december til den 30. november, er det indestående pr. 30. november, der indgår i overgangsbrøkenes nævner.

Efter pensionsbeskatningslovens § 41 kan der ske overførsel af beløb fra en kapitalpension til en anden kapitalpension i et andet pengeinstitut. Overførslen udløser ikke skat eller afgift efter pensionsbeskatningsloven af det overførte beløb.

Forudsætningen for at undgå realrenteafgift er, at pensionsopspareren har en pengeinstitutordning oprettet før 1983 og en tilsvarende pensionsordning i et andet pengeinstitut. Med henblik på at bevare overgangsfradraget fuldt ud skal indestændet på den gamle konto ved udgangen af afgiftsåret svare til indestændet ved udgangen af 1982. Dette opnås ved, at den nye opsparing efter 1982 kun placeres på ordningen i det andet pengeinstitut. Herved bliver der ingen realrenteafgift af den gamle ordning.

Jeg er fuldt ud opmærksom på, at pensionsopspareren kan bevare overgangsfradraget intakt på den beskrevne måde. Det fremgår af mit svar i oktober 1989 til hr. Rahbæk Møller, SF, på spørgsmål nr. S 14.

Livsforsikringsselskaber kan på tilsvarende vis opdele sig i to selskaber med henblik på at beskytte overgangsfradraget.

[Skatteministeren]

Afkastet af det overførte beløb til den nye pengeinstitutordning er realrenteafgiftspligtigt. I det omfang opsparingen anbringes i realrenteafgiftsfrie aktiver som f.eks. aktier, udløses der dog ingen afgift af det afkast, der kan henføres hertil.

Der er således intet at udsætte på reglerne for overgangsfradraget i realrenteafgiftsloven. Det er heller ikke nyt, at pensionsopparere i pengeinstitutter kan beskytte overgangsfradraget i princippet på samme måde som livsforsikringsselskaber.

Ved at kombinere ovenstående regler er det imidlertid muligt at undgå helt at betale realrenteafgift i visse tilfælde. Jeg er for nylig blevet bekendt med, at der kan være tilfælde, hvor man på en pengeinstitutordning fra før 1982 inden den 30. november flytter al opsparing og rentetilskrivning efter 1982 til en tilsvarende ordning i et andet pengeinstitut. Herefter flytter man det til den nye ordning overførte beløb samt afkast af den nye ordning tilbage til den gamle ordning, efter at det nye afgiftsår er startet den 1. december. Formålet er, at hele afkastet af såvel den gamle som den nye ordning placeres på den gamle ordning undtagen på netop det tidspunkt, hvor afgiftsåret starter og slutter, og hvor overgangsfradraget beregnes. Herved opnås, at også alt afkast fra den nye ordning bliver fritaget for realrenteafgift.

Dette problem er imidlertid et helt andet end det, spørgeren beskriver.

Forudsætningen for dette arrangement er ligeledes, at pensionsoppareren har en ordning fra før 1982 samt en tilsvarende ny ordning i et andet pengeinstitut.

Et sådant arrangement finder jeg i modsætning til det arrangement, som hr. Jens Thoft peger på, ikke rimeligt.

Jeg agter derfor at foretage en nærmere vurdering af arrangementet. Herefter vil jeg tage stilling til, om der er behov for en ændring af lovgivningen.

Spm. nr. S 642

Til *justitsministeren* (18/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke oplysninger der registreres i kriminalregisteret på Landlystvej i Valby om kriminalitet og nationalitet på den person, som begår kriminaliteten?«

Begrundelse

Spørgeren er gjort bekendt med, at f.eks. bøder, sigtelser og domme indberettes til et register, og at det under denne registrering også oplyses, hvilken nationalitet den registrerede har.

Svar (31/3 92):

Justitsministeren (Engell):

Personer, der i henhold til forskrifterne for Det Centrale Kriminalregister registreres i registeret, bliver tillige anført med en nationalitetskode, der angiver personens aktuelle statsborgerskabsforhold. Jeg kan i den forbindelse henvise til min besvarelse den 5. november 1991 af spørgsmål nr. S 88 og 89 fra samme spørger (sp. 2374) samt min besvarelse den 31. oktober 1991 af spørgsmål nr. S 13 fra medlem af Folketinget Tom Behnke (sp. 1603), hvori der nærmere er redegjort herfor.

Kopi af de pågældende besvarelser vedlægges. (Ikke optrykt her).

Spm. nr. S 643

Til *udenrigsministeren* (18/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil udenrigsministeren uddybe svaret på spørgsmål nr. S 580 af 6. marts 1992, idet svaret er utilstrækkeligt, for så vidt spørgeren udtrykkeligt udbad sig en vurdering af, hvorvidt der var tale om suverænitetsafgivelse til EF i 1972 og 1986 med baggrund i de nye statsretlige betragtninger, der lå til grund for Justitsministeriets lovfælgingsnotat om visse statsretlige spørgsmål ved Danmarks tiltrædelse af traktaten om Den Europæiske Union af den 3. marts 1992 (J.nr. 1991-513-113), og i den forbindelse kan svaret ikke ses som fyldestgørende med uddrag af bemærkningerne fra 1972 og 1986?«

Begrundelse

I svaret bedes de tidligere afstemninger om tilslutning til EF og konsekvenserne heraf prøvet med samme statsretlige betragtninger, som ligger til grund for vurderingen af Unionstraktaten.

Svar (26/3 92):

[Statsministeren]

Statsministeren (Poul Schlüter):

I 1972 tiltrådte Danmark De Europæiske Fællesskaber. Dette skete under iagttagelse af proceduren i grundlovens § 20. Justitsministeriets redegørelse af juli 1972 for visse statsretlige spørgsmål i forbindelse med dansk tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber dannede grundlag for den statsretlige vurdering.

I 1986 blev det oprindelige traktatgrundlag ændret med vedtagelse af Fællesakten. Danmark ratificerede disse ændringer i det oprindelige traktatsamarbejde uden anvendelse af proceduren i grundlovens § 20. Der henvises til bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingsstidende 1985-86, tillæg A, sp. 5047.

Justitsministeriets notat af 3. marts 1992 bygger på de samme statsretlige betragtninger, som blev lagt til grund ved Danmarks tiltræden af EF i 1972, og som også dannede grundlag for den statsretlige vurdering i 1986.

Spm. nr. S 655

Til *sundhedsministeren* (20/3 92) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at der indføres regler eller eventuelt tages lovinitiativer, således at HIV-smittede kan tvangsregistreres og samtidig får pligt til gennem embedslægeinstitutionen at give oplysninger om både de personer, der eventuelt kan have smittet dem selv, og om de personer, de selv eventuelt kan have smittet, samt at der gives tilladelse til tvangstestning af grupper med særlig risikoadfærd?«

Begrundelse

Det er helt uansvarligt, at man i Danmark stadig ikke har vedtaget regler og foranstaltninger, der kan begrænse udbredelsen af AIDS og HIV-virus, og som giver mulighed for at opspore smitekilderne.

Regeringens AIDS-politik, som bygger på frivillighed og anonymitet, stammer fra 1987. Den har ikke hjulpet. Antallet af HIV-smittede er kraftigt stigende. Og hvor sygdommen før i det store og hele var begrænset til grupper med særlig smittefarlig adfærd, er det nu i stigende grad de heteroseksuelle kvinder i almindelige ægteskaber eller parforhold, der påføres smitte.

Disse personer er uskyldige ofre for andres ansvarløshed, og samfundet har en pligt til at beskytte de raske, selv om det sker på de smittedes bekostning. Den nuværende politik er helt omvendt. Her beskytter man de smittede på de raskes bekostning. Det er uforståeligt, at en sygdom uden helbredelsesmuligheder ikke tages mindst lige så alvorligt som kønssygdommen syfilis gjorde, indtil kønssygdomsloven i 1988 blev ophævet.

Dette var efter Fremskridtspartiets mening en fejl. Vi har i straffeloven i dag bestemmelser, som kan anvendes over for personer, der bringer andres liv i fare, men de kan kun benyttes, hvis vi kender smitebærerne, og smitebærerne selv er klar over, at de bærer smitten, og er klar over konsekvenserne af at viderebringe denne smitte. Det er ufatteligt, at man i Danmark ikke har forstået, at frivillighed ikke er nok.

Lande som Sverige, Grækenland, Irland, Italien, Portugal, Storbritannien og flere tyske delstater har allerede indført forskellige former for tvangsregler over for AIDS-ramte og HIV-positive. Når Danmark indtager fjerdepladsen på Europas liste over HIV-smittede og AIDS-syge, burde det være en selvfølge, at Danmark havde regler mindst svarende til de regler, der er i lande med lavere antal smittede.

Svar (27/3 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Sundhedsstyrelsen, der har oplyst følgende:

»Der er i Danmark gennemført en lang række foranstaltninger for at begrænse udbredelsen af HIV. Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at de gennemførte initiativer har været lige så effektive som dem, der er gennemført i andre europæiske lande.

Sundhedsstyrelsen har i 1989 udsendt vejledning for diagnose og behandling af seksuelt overførbare sygdomme. I vejledningen understreges betydningen af det smitteopsporende arbejde, og at dette skal fastholdes i samme omfang, som da kønssygdomsloven var gældende.

Der var i øvrigt heller ikke efter denne lov pligt for patienterne til at oplyse navne på seksuelle kontakter. En revideret udgave af ovennævnte vejledning vil blive udsendt i 1992.

[Sundhedsministeren]

Heri vil lægens pligt til at foretage smitteopsporing blive understreget.

Kønssygdommene gonore og syfilis har i Danmark været registreret siden 1877. I 1991, tre år efter kønssygdomslovens ophævelse, registrerede man det hidtil laveste antal tilfælde af disse to sygdomme. Det ser således ikke ud til, at udbredelsen af seksuelt overførbare sygdomme er afhængig af lovgivning. Sundhedsstyrelsen har heller ikke kendskab til, at lovgivning i andre lande har haft nogen betydning for bekæmpelsen af HIV-smittens udbredelse.

Det er ikke korrekt, at antallet af HIV-smittede er kraftigt stigende. Der er igennem de seneste år fundet ca. én ny HIV-positiv daglig, heraf ca. 1/5 kvinder. Den epidemiologiske overvågning har ikke vist stigning i dette antal.

HIV overføres i Danmark hovedsagelig ved seksuel kontakt, og muligheden for at kontrollere, at HIV-smittede ikke har ubeskyttet samleje med andre personer, vil ikke kunne løses gennem en registrering af kendte HIV-positiv. Kvinder i faste parforhold eller ægteskaber, der smittes af »skjulte« biseksuelle mænd, vil heller ikke kunne undgås med et register.

Efter Sundhedsstyrelsens opfattelse må indsatsen baseres på oplysning, og at såvel de smittede som dem, der ikke er smittede, har et ansvar for ikke at give smitten videre eller at blive smittet.«

Jeg kan henholde mig til det af Sundhedsstyrelsen udtalte.

Det er fortsat regeringens opfattelse, at der ikke er en velbegrunnet formodning for, at lovgivning, tvang og registrering på dette område vil have en større effekt end den linie, der hidtil er fulgt. Jeg påtænker derfor ikke at tage initiativer med henblik på en ændring af den hidtil fulgte AIDS-politik.

Spm. nr. S 657

Til *sundhedsministeren* (20/3 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer ministeriet har taget eller agter at tage på områder vedrørende brugerindflydelse i den offentlige sektor?«

Svar (27/3 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg vil for det første nævne, at et af formålene med forslaget til lov om det offentlige sundhedsvæsen, som Folketinget for tiden har til behandling, netop er at forbedre borgernes rettigheder inden for sundhedsvæsenet, herunder sikre større selvbestemmelse og bedre muligheder for frie valg for den enkelte. Det er yderligere understreget i forslagens bemærkninger, hvor det bl.a. er anført, at sundhedsvæsenet »skal ikke alene tilbyde den enkelte en ordentlig og tilstrækkelig information om relevante behandlingsmuligheder, risici, bivirkninger m.v., men også at blive inddraget i beslutninger«. Når det gælder sundhedslovsforslaget vil jeg i øvrigt særligt fremhæve forslaget om frit sygehusvalg. Det indebærer efter min opfattelse en væsentlig styrkelse af borgernes rettigheder.

I forbindelse med indgåelsen af sygesikringsoverenskomsten om almen lægegerning blev der gennemført en ændring, der gør det lettere at skifte almen læge. Jeg vil også nævne, at Sundhedsstyrelsen i maj måned 1991 udsendte et cirkulære om information og samtykke m.v.

Jeg vil endvidere fremhæve, at Sundhedsministeriet i november måned 1989 udsendte en bekendtgørelse om patientråd og patientmøder på psykiatriske sygehuse og afdelinger. I bekendtgørelsens § 5 er det fastsat, at en række spørgsmål vedrørende omsorgsarbejde, beskæftigelse og husorden på de enkelte afdelinger m.v. skal forelægges patientrådet til udtalelse, inden der træffes afgørelse.

Jeg vil endelig nævne, at Sundhedsministeriet i november måned 1991 udsendte et katalog over de mange konkrete initiativer, der er taget på sygehuse med henblik på at forbedre patientinformationen. Forståelig og ærlig information er en forudsætning for tilbud mellem den enkelte patient og sundhedspersonalet. Og tillid er igen en forudsætning for, at patienten medvirker positivt og aktivt i behandlingsforløbet.

Spm. nr. S 658

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (20/3 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer ministeriet har taget eller agter at tage på om-

[Køpke Christensen]

råder vedrørende brugerindflydelse i den offentlige sektor?»

Svar (27/3 92):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

En grundlæggende brugerindflydelse inden for uddannelsessystemet kommer til udtryk i et frit skole- og uddannelsesvalg. Gennem et frit valg får brugeren af undervisning og uddannelse maksimal indflydelse på egne muligheder og realisering af egne mål.

I folkeskolen kan kommunerne indføre frit skolevalg, og forældrene har fået ret til at få deres barn i en hvilken som helst skole i kommunen, hvis der er plads og det ikke koster ekstra for kommunen.

I øvrigt tilstræbes det, at en sammenhængende og åben uddannelsesstruktur bygges op, så den enkelte får mulighed for gennem eget valg undervejs i uddannelsesforløbet at sammensætte sin uddannelse svarende til ønsker og behov. Der skal således være mulighed for individuelt tilrettelagte forløb med større vægt på valgfag, kombinationsuddannelser og af- og påstigningsmuligheder undervejs. Som et reelt alternativ til offentlige uddannelsesinstitutioner er der en udstrakt tradition for private skoler, der tilbyder undervisning og uddannelse på tilsvarende niveau.

Øget indflydelse til brugere i bredere forstand forstået som både elever, studerende, forældre, aftagere og samfundet i det hele taget sikres gennem etablering af bestyrelser. Bestyrelser er brugernes mulighed for at spille lige op med producenterne af uddannelse.

For folkeskolen er gennemført en styrelsesreform, der giver skolebestyrelsen på den enkelte skole en betydelig indflydelse. Tilsvarende gælder for amtskommunale gymnasieskoler og hf-kurser. Erhvervsskolerne har en lang tradition for bestyrelser, der sikrer forbindelse med det lokale erhvervsliv, og hvis ansvarsområder er blevet væsentligt udvidet med erhvervsuddannelsesreformen.

På de videregående uddannelsers område findes der bestyrelser på de selvejende institutioner såsom handelshøjskoler og teknika. I kraft af nye love for læreruddannelsen og pædagoguddannelsen vil de statslige seminarier nu få bestyrelser på lige fod med de private. Også på universiteter og andre højere lærean-

stalter er der mulighed for gennem en frinstitutionstatus at gøre forsøg med ledelsesformer. Som bekendt indgår det i de aktuelle forhandlinger om en styrelsesreform at gennemføre nødvendige ændringer i institutionernes ledelsesform.

Spm. nr. S 659

Til indenrigsministeren (20/3 92) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer ministeriet har taget eller agter at tage på områder vedrørende brugerindflydelse i den offentlige sektor?»

Svar (30/3 92):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

I februar 1989 nedsatte jeg en arbejdsgruppe, der skulle undersøge, hvilke initiativer der kunne tages med henblik på øget brugerindflydelse. Arbejdsgruppen afgav i juni 1989 rapporten »Øget brugerindflydelse på det kommunale område«.

I rapporten er der en gennemgang af mulighederne for at anvende brugerstyring og selvforvaltning, og der er angivet en række eksempler på, hvordan borgerne som brugere kan få langt større indflydelse på den kommunale opgaveløsning.

Det er i rapporten påpeget, at der inden for næsten alle kommunale områder er vide muligheder for at etablere brugerstyring, der sikrer brugerne indflydelse på, hvordan de kommunale midler anvendes i institutioner m.v.

Desuden nedsatte jeg på baggrund af Lotz II-udvalgets betænkning nr. 1143/1988 en arbejdsgruppe, der bl.a. skulle undersøge spørgsmålet om ændring af de kommunale bevillings-, budget- og regnskabsregler med henblik på at forbedre kommunalbestyrelsens muligheder for at anvende rammestyring/økonomistyring med decentralisering af beslutningskompetence og -ansvar. Arbejdsgruppen afgav i juni 1989 betænkning nr. 1172.

På grundlag af betænkningen har jeg gennemført en række ændringer i det kommunale budget- og regnskabssystem. Bevillinger kan nu gives på udvalgsniveau, således at alle beslutninger om omprioriteringer inden for bevillingsrammen i årets løb vil kunne træffes af udvalgene eller af de institutioner og bruger-

[Indenrigsministeren]

grupper, som udvalgene lægger rammebeløb ud til. Der er hermed skabt langt bedre muligheder for, at kommunalbestyrelsen kan give institutioner eller brugergrupper fuld dispositionsfrihed inden for puljebeløb.

Efter de kommunale styrelsesregler har kommunalbestyrelserne således meget vide muligheder for at lægge kompetencen helt ud til brugerne.

Spm. nr. S 660

Til *finansministeren* (20/3 92) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer ministeriet har taget eller agter at tage på områder vedrørende brugerindflydelse i den offentlige sektor?«

Svar (30/3 92):

Finansministeren (Henning Dyremose):

I redegørelsen »Den offentlige sektor år 2000« (maj 1991) redegjorde regeringen for en række initiativer, der skal sikre større brugerindflydelse i den offentlige sektor gennem øget markedsorientering, indførelse af brugerbestyrelser, en fortsat serviceudvikling og en leder-, løn- og personalepolitik, der belønner resultater.

Jeg vil henvise til sundhedsministerens, undervisningsministerens og indenrigsministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 657-659 for så vidt angår de to førstnævnte elementer. Herudover kan nævnes socialministerens forslag om forældrebestyrelser i kommunale daginstitutioner m.v. og den ny lov om forsøg med fleksible, individuelt tilpassede løsninger på ældreområdet.

I det seneste år har Finansministeriet – i samarbejde med ministerierne – iværksat flere initiativer, som sigter mod større brugervenlighed i statsforvaltningen:

– I 1991 blev iværksat 47 nye service- og kvalitetsprojekter, der skal målrette og forbedre statsinstitutionernes service over for brugere.

– I forbindelse med etableringen af de første syv fristyreiser er indbygget skærpede krav til brugerservice og øget brug af brugerundersøgelser.

– God og hurtig kundebetjening er endelig et kriterium, når der ydes støtte til projekter for

personalet fra den omstillingspulje, der etableredes ved overenskomstforhandlingerne i 1991.

Regeringen vil i moderniseringsredegørelsen til maj fremlægge nye initiativer til sikring af større brugerindflydelse i den offentlige sektor.

Spm. nr. S 661

Til *forsvarsministeren* (20/3 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor Sergentskolen på Fyn efter en total udflytning fra Sønderborg vil afvikle øvelser og orienteringsløb?«

Begrundelse

Ministerens oplyser i en artikel i Berlingske Tidende den 20. marts 1992, at det ikke vil blive dyrt at transportere skolens elever til øvelsiterræner rundt omkring i landet. Det er tidligere af dagspressen fremgået, at Sergentskolen på Fyn ved terræfordelingen for 1993 optræder fire gange i Jægerspris og otte gange i det militære terræn ved Vordingborg. Det er desuden oplyst i dagspressen, at orienteringsløbene ikke kan afvikles på Fyn.

Svar (31/3 92):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Øvelser og orienteringsløb fra Sergentskolen på Fyn vil finde sted på Højstrup øvelsesplads i Odense, i civilt terræn eller på forsvarrets største øvelses- og skydeområder.

Der planlægges ikke flere udrykninger til øvelses- og skydeområder fra Sergentskolen på Fyn, end der hidtil er foretaget fra Sergentskolen i Sønderborg.

Spm. nr. S 662

Til *forsvarsministeren* (20/3 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren specificeret på de enkelte projekter oplyse, hvad der i perioden 1976-89 er brugt til idrætsanlæg, kvarterbygning, pudeskur, depot og boliger på Sønderborg kaserne?«

[Køpke Christensen]

Begrundelse

Det er af JydskeVestkysten den 15. marts 1992 fremgået, at tilstanden på Sønderborg kaserne er bedre end den tilsvarende på Odense kaserne bl.a. begrundet i, at der er flere nye bygninger i Sønderborg.

Svar (31/3 92):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Jeg kan oplyse, at der på Sønderborg kaserne i perioden 1976-89 - ud over udgifter til almindelig vedligeholdelse - er afholdt følgende udgifter over driftsbudgettet (løbende priser) til de i spørgsmålet anførte bygninger og anlæg:

Idrætsanlæg	ca. 0,7	mio. kr.
Kvarterbygninger.....	ca. 4,5	mio. kr.
Pudseskur	ca. 0,04	mio. kr.
Depoter	ca. 0,04	mio. kr.
Boliger	ca. 0,03	mio. kr.

Over anlægsbudgettet er der i samme periode i relation til det stillede spørgsmål anvendt ca. 5,2 mio. kr. til en kvarterbygning.

Spm. nr. S 663

Til forsvarsministeren (20/3 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor stor en del af Sergentskolen i Sønderborgs budget for 1992 der vedrører køreskolen?«

Begrundelse

I svar af 5. marts oplyser ministeren, at 2,4 mio. kr. af driftsudgifterne i Odense stammer fra køreskolen. Det er oplyst, at der i Odense i år skal udstedes 900 kørekort. I Sønderborg drejer det sig om 800, og man formoder derfor, at en næsten tilsvarende procentdel af driftsudgifterne her hidrører fra køreskolen.

Svar (31/3 92):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Driftsudgifterne for Sønderborg kaserne er i 1992 budgetteret til ca. 9 mio. kr., hvoraf ca. 1,1 mio. kr. kan henføres til køreskolens virksomhed. Køreskolevirksomheden forventes herudover at medføre et forbrug af internt producerede ydelser (reserverede, reparation på eget værksted m.v.) på ca. 1,9 mio. kr.

Hertil kommer lønudgifter til det personale, der er knyttet til køreskolen.

Spm. nr. S 665

Til økonomiministeren (24/3 92) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvor stort det danske valutatab er på de skattebetingede arrangementer, som beskrives i Nationalbankens kvartalsoversigt fra februar 1992?«

Begrundelse

I Nationalbankens kvartalsoversigt februar 1992, side 7, er om kapitalbevægelserne med udlandet anført:

»I løbet af fjerde kvartal optog privatpersoner udlandslån i kroner for knap 10 mia. kr. som led i diverse skattebetingede arrangementer. Størstedelen af det samlede låneprovenu blev anvendt til køb af udenlandske obligationer lydende i kroner og med en pålydende rente på 8 pct. Kursgevinster på de pågældende obligationer, der tilfredsstiller kravet til mindsterenten, er skattefri, og med en fuldt fradragsberettiget lånerente i overkanten af den effektive obligationsrente indbringer disse transaktioner et overskud efter skat. Hertil kommer i et vist omfang låntagning til køb af beviser i udloddende investeringsforeninger, hvor provenuet anbringes i nul kuponpapirer. Endelig kan der være tale om investeringer via irske anpartsselskaber, hvor den lave selskabsskat i Irland sammenholdt med dobbeltbeskatningsaftalen mellem Danmark og Irland indebærer et risikofrit afkast efter skat.«

Da alle disse arrangementer er tabsgivende før skat, må de alle være belastende for valutakassen.

Svar (31/3 92):

Økonomiministeren (Fogh Rasmussen):

Når privatpersoner optager et kronelån i udlandet og samtidig placerer provenuet i kronepapirer, er der intet valutatab. Der er ikke i vurderingen taget hensyn til forskel mellem ind- og udlånsrente.

Spm. nr. S 666

Til økonomiministeren (24/3 92) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren oplyse, om det er korrekt, at de skattebetingede arrangementer, som beskrives i Nationalbankens kvartalsoversigt fra 1992, efter årsskiftet er steget voldsomt i omfang?«

Begrundelse

I Nationalbankens kvartalsoversigt februar 1992, side 7, er om kapitalbevægelserne med udlandet anført:

»I løbet af fjerde kvartal optog privatpersoner udlandslån i kroner for knap 10 mia. kr. som led i diverse skattebetingede arrangementer. Størstedelen af det samlede låneprovenu blev anvendt til køb af udenlandske obligationer lydende i kroner og med en pålydende rente på 8 pct. Kursgevinster på de pågældende obligationer, der tilfredsstiller kravet til mindsterenten, er skattefri, og med en fuldt fradragsberettiget lånerente i overkanten af den effektive obligationsrente indbringer disse transaktioner et overskud efter skat. Hertil kommer i et vist omfang låntagning til køb af beviser i udloddende investeringsforeninger, hvor provenuet anbringes i nulkuponpapirer. Endelig kan der være tale om investeringer via irske anpartsselskaber, hvor den lave selskabskat i Irland sammenholdt med dobbeltbeskatningsaftalen mellem Danmark og Irland indebærer et risikofrit afkast efter skat.«

Ifølge oplysninger i finans kredse er disse arrangementer steget eksplosivt efter årsskiftet.

Økonomiministeren anmodes om – på grundlag af oplysningerne fra Nationalbankens tilsyn med udlandslånoptagelsen – at oplyse, om dette er korrekt, herunder størrelsen af stigningen.

Svar (31/3 92):

Økonomiministeren (Fogh Rasmussen):

I 4. kvartal 1991 udgjorde privatpersoners nettolåntagning i udlandet i alt 9,8 mia. kr. Ifølge Danmarks Nationalbanks Finansielle månedsstatistik udgjorde privatpersoners nettolåntagning i januar og februar 1992 i alt 2,7 mia. kr.

Privatpersoners bruttolåntagning udgjorde i 4. kvartal 1991 i alt 19,7 mia. kr. Danmarks Nationalbank oplyser, at privatpersoner i januar 1992 optog lån for 2,0 mia. kr. brutto. Der

foreligger endnu ikke statistik for februar og marts 1992.

På baggrund af disse oplysninger kan der konstateres en væsentlig mindre låntagning i udlandet efter årsskiftet.

Spm. nr. S 667

Til *skatteministeren* (24/3 92) af:

Jens Thoft (SF):

»Hvad vil ministeren foretage sig i anledning af den meget omfattende skattearbitrage, der for tiden foregår ved, at privatpersoner gennem pengeinstitutter køber udenlandske kroneobligationer med en pålydende rente på 8 pct. og en indbygget skattefri kursgevinst og finansierer dette køb ved udlandslån i kroner, hvorved både statskassen og valutakassen taber betydelige beløb?«

Begrundelse

I Nationalbankens kvartalsoversigt februar 1992, side 7, er om kapitalbevægelserne med udlandet anført:

»I løbet af fjerde kvartal optog privatpersoner udlandslån i kroner for knap 10 mia. kr. som led i diverse skattebetingede arrangementer. Størstedelen af det samlede låneprovenu blev anvendt til køb af udenlandske obligationer lydende i kroner og med en pålydende rente på 8 pct. Kursgevinster på de pågældende obligationer, der tilfredsstiller kravet til mindsterenten, er skattefri, og med en fuldt fradragsberettiget lånerente i overkanten af den effektive obligationsrente indbringer disse transaktioner et overskud efter skat. Hertil kommer i et vist omfang låntagning til køb af beviser i udloddende investeringsforeninger, hvor provenuet anbringes i nulkuponpapirer. Endelig kan der være tale om investeringer via irske anpartsselskaber, hvor den lave selskabskat i Irland sammenholdt med dobbeltbeskatningsaftalen mellem Danmark og Irland indebærer et risikofrit afkast efter skat.«

Denne trafik med køb af udenlandske obligationer i danske kroner er tilsyneladende ved at stige eksplosivt. Der tales således i bankkredse om salg af obligationer på op imod 50 mia. kr. efter nytår, og der er hørt eksempler på en obligation med pålydende på ½ mia. kr.

På de typiske arrangementer er regnestykket følgende for et arrangement til 10 mio. kr. med 1 års løbetid:

[Jens Thoft]

Nettorenteudgift, der er fradragsberettiget 400.000 kr.
 Skattefri kursgevinst..... 300.000 kr.

Direkte tab før skat..... 100.000 kr.
 Skattebesparelse: 50 pct. af nettorenteudgifterne på 400.000 kr..... 200.000 kr.

Nettogeavinst efter skat 100.000 kr.

Men for samfundet betyder dette regnestykke:

Nettotab af skat 100.000 kr.

Nettotab af valuta, da transaktionen indgås med udenlandsk partner: 100.000 kr.

Svar (1/4 92):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Mulighederne for at opnå en skattebetinget gevinst ved et lånefinansieret obligationskøb er blevet kraftigt begrænset ved ændringerne i kursgevinstloven i juni 1991. Ved disse ændringer gennemførtes bl.a. en generel beskatning af kursgevinster på fordringer hos selskaber samt på fremmedmøntede fordringer hos fysiske personer.

Der er imidlertid i den seneste tid set eksempler på, at det stadig er muligt at drive skattearbitrage ved fysiske personers lånefinansierede køb af blåstemplede obligationer. Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål nr. S 154 og 157 (alm. del. – bilag 263 og 286) har Told- og Skattestyrelsen indledt en undersøgelse af disse arrangementer.

De omhandlede arrangementer hænger kun sammen under særlige forudsætninger. Dels er gevinstmulighederne på grund af mindstentekravet så beskedne, at der skal lånes meget betydelige beløb, før arrangementerne bliver interessante. Som nævnt i begrundelsen for spørgsmålet indebærer typiske arrangementer en lånoptagelse på 10 mio. kr. Dels hænger de arrangementer, jeg har kendskab til, kun sammen, når långiver er udlænding og dokumenterne underskrives i udlandet, så der ikke skal betales dansk stempelafgift.

Der er ligeledes som anført i spørgsmål nr. S 668 set et eksempel på, at en udloddende investeringsforening driver skattearbitrage ved investering i uforrentede, stående obligationer.

Jeg har ingen sympati for de nævnte uproduktive skattetækningsarrangementer. Jeg er imidlertid betænkelig ved at reagere over for

sådanne muligheder for misbrug af skattereglerne med panikprægede særforslag. Sådanne forslag har en tendens til at komplicere det i forvejen alt for uoverskuelige skattesystem uden sikkerhed for, at indgrebet virker efter sin hensigt. Der er efter min bedste overbevisning stor risiko for, at dette også vil gælde i dette tilfælde.

Det vejer i denne forbindelse også tungt, at det teknisk vil være meget vanskeligt ved en lovændring at hindre de lånefinansierede køb af blåstemplede obligationer uden at berøre en meget større kreds af skatteydere end dem, der tager del i arrangementerne.

Jeg vil i øvrigt henvide til min besvarelse af spørgsmål nr. S 666, hvori nævnes, at udlandslåntagningen, som indgår i de omhandlede arbitragearrangementer, er faldet væsentligt siden nytår.

Såfremt det efter nøjere analyse skønnes nødvendigt med regelændringer, finder jeg det mere hensigtsmæssigt, at disse gennemføres i forbindelse med en sammenhængende revision af skattesystemet, som det forhåbentlig bliver muligt at finde politisk flertal for, når et oplæg senere på året foreligger fra det uafhængige ekspertudvalg, som regeringen har nedsat.

Spm. nr. S 668

Til *skatteministeren* (24/3 92) af:

Jens Thoft (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage sig i anledning af den omfattende skattearbitrage i form af udloddende investeringsforeningers investeringer i 0 pct.-obligationer, der tilsyneladende er indledt i slutningen af 1991 ifølge Nationalbankens kvartaloversigt februar 1992?«

Begrundelse

I Nationalbankens kvartaloversigt februar 1992, side 7, er om kapitalbevægelserne med udlandet anført:

»I løbet af fjerde kvartal optog privatpersoner udlånslån i kroner for knap 10 mia. kr. som led i diverse skattebetingede arrangementer. Størstedelen af det samlede låneprovenu blev anvendt til køb af udenlandske obligationer lydende i kroner og med en pålydende rente på 8 pct. Kursgevinster på de pågældende obligationer, der tilfredsstiller kravet til mind-

[Jens Thoft]

sterenten, er skattefri, og med en fuldt fradragsberettiget lånerente i overkanten af den effektive obligationsrente indbringer disse transaktioner et overskud efter skat. Hertil kommer i et vist omfang låntagning til køb af beviser i udloddende investeringsforeninger, hvor proventuet anbringes i nul kuponpapirer. Endelig kan der være tale om investeringer via irske anpartsselskaber, hvor den lave selskabskat i Irland sammenholdt med dobbeltbeskatningsaftalen mellem Danmark og Irland indebærer et risikofrit afkast efter skat.«

Den pågældende skattearbitrage foregår ved, at særlige investeringsforeningsafdelinger tilknyttet pengeinstitutter udbyder investeringsforeningsbeviser til kunder sådan, at købet finansieres af pengeinstituttet. Investeringsforeningen investerer i f.eks. 5-årige 0 pct.-obligationer, hvilket betyder, at foreningen først efter fem år skal udlodde kursgevinsten. Privatpersoner, der har købt de pågældende investeringsforeningsbeviser, sælger disse til pengeinstituttet, når der er gået tre år. Kursgevinsten er herefter skattefri for personen, der imidlertid har haft fradrag for den tilsvarende renteudgift. Personen får herefter et mindre tab før skat, idet den påløbne rente er større end kursgevinsten, men et overskud efter skat, da renten er skattemæssigt fradragsberettiget.

Statskassen – og tilsyneladende samtidig valutakassen – finansierer.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 667).

Spm. nr. S 669

Til indenrigsministeren (24/3 92) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke kommuner der inden for de sidste 10 år har optaget lån i de kommunale forsyningsvirksomheder?«

Begrundelse

I svaret bedes det præciseret, hvor store eventuelle lån de enkelte kommuner inden for de sidste 10 år har optaget i de kommunale forsyningsvirksomheder.

Det bedes ligeledes fremgå, om de eventuelle lån er tilbagebetalt og tilbagebetalt med markedsrente.

Svar (31/3 92):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

De kommunale forsyningsvirksomheder adskiller sig fra de øvrige kommunale områder ved, at virksomhedernes udgifter skal finansieres over taksterne, således at udgifter og indtægter over en årrække balancerer. Dette er i vidt omfang fastslået i lovgivningen vedrørende de enkelte typer af forsyningsvirksomheder. Forsyningsvirksomhederne udgør med andre ord et brugerfinansieret område af kommunernes virksomhed i modsætning til de aktiviteter, der finansieres over den kommunale skatteudskrivning. Der tales ofte om, at der på dette område gælder et hvile i sig selv-princip.

Der foreligger imidlertid ikke krav om, at forsyningsvirksomhedernes udgifter og indtægter skal balancere i det enkelte år. Der kan således i det enkelte år være tale om mellemværender mellem kommunen og forsyningsvirksomheden, som registreres på særlige mellemregningskonti i det kommunale budget- og regnskabsystem.

Sådanne mellemværender kan f.eks. opstå ved, at beløb til et senere anlægsarbejde vedrørende forsyningsvirksomheden opkræves forlods over taksterne. De opkrævede beløb vil da - indtil anlægsudgifterne afholdes - indgå i kommunens kassebeholdning. Der kan omvendt også være tale om, at kommunen afholder udgifter vedrørende forsyningsvirksomheden - f.eks. til et større anlægsarbejde - som først efterfølgende finansieres over forsyningsvirksomhedens takster. Kommunen vil da i den mellemliggende periode have registreret et tilgodehavende hos forsyningsvirksomheden.

Med henblik på at sikre en mere klar adskillelse mellem det brugerfinansierede og det skattefinansierede område af kommunernes virksomhed har jeg med virkning fra 1992 med hjemmel i den kommunale styrelseslov fastsat bestemmelser om, at der for det første skal foretages en forrentning svarende til markedsrenten af kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder. For det andet har jeg fastsat bestemmelse om, at kommunernes gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder ikke må overstige kommunernes likvide beholdninger tillagt ledigt kassekredittræk ved regnskabsårets udgang.

Som det fremgår af ovenstående er der ikke tale om, at kommunerne har eller har haft ad-

[Indenrigsministeren]

gang til at optage registrerede lån hos forsyningsvirksomhederne, men om, at kommunerne i situationer, hvor de kommunale forsyningsvirksomheder forlods over taksterne har opkrævet beløb til et senere anlægsarbejde, i perioden indtil midlernes planlagte anvendelse til forsyningsformål har råderet over midlerne. Det er derfor heller ikke muligt ud fra de kommunale regnskaber at fastslå, om forsyningsvirksomhedernes tilgodehavender hos kommunerne har været til stede på tidspunktet for midlernes planlagte anvendelse til forsyningsformål. De kommunale regnskaber indeholder alene oplysning om, hvor store de samlede mellemværender mellem kommunerne og de kommunale forsyningsvirksomheder er ved regnskabsårets afslutning.

Til belysning af omfanget af kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder har jeg sendt spørgeren en oversigt over de enkelte kommuners gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder i 1990, som er de senest tilgængelige kommunale regnskabstal.

Spm. nr. S 670

Til *indenrigsministeren* (24/3 92) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes han vurderer lovligheden af Farum Kommunes økonomiudvalgs dispositioner vedrørende et af Farum Kommune optaget lån på 70 mio. kr. fra Farum Kommunes Kloakfond i relation til bekendtgørelse nr. 621 af 23. august 1991 om kommunernes mellemværende med de kommunale forsyningsvirksomheder?«

Begrundelse

Af en artikel i Frederiksborg Amts Avis den 6. marts 1992 fremgår det, at Farum Kommune har lånt ca. 70 mio. kr. til markedsrente af Farum Kommunes Kloakfond til supplement til den daglige husholdning i kommunen.

Det fremgår af samme artikel, at Farum Kommunes kassebeholdning fra 1986 til i dag er reduceret fra 63 mio. kr. til 18 mio. kr.

I bekendtgørelse nr. 621 af 23. august 1991 (bekendtgørelse om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder) fremgår det af § 1, stk. 1, at kommunens gæld til de kommunale forsyningsvirksomhe-

der i årsregnskabet ikke må overstige kommunens likvide beholdninger tillagt ledigt træk på kommunens kassekredit ved regnskabsårets udgang.

Af ministerens vurdering af lovligheden af Farum Kommunes økonomiudvalgs dispositioner vedrørende et af Farum Kommune optaget lån på 70 mio. kr. fra Farum Kommunes Kloakfond bedes det fremgå, hvilke initiativer ministeren agter at tage over for Farum Kommune i forbindelse med Farum Kommunes lån på 70 mio. kr. fra Farum Kommunes Kloakfond, såfremt ministeren i denne forbindelse finder, at Farum Kommune har handlet i konflikt med bekendtgørelse nr. 621 af 23. august 1991 om kommunernes mellemværende med de kommunale forsyningsvirksomheder.

Svar (31/3 92):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg skal indledningsvis oplyse, at tilsynet med kommunerne varetages af de for hvert amt nedsatte tilsynsråd. Det er således det pågældende tilsynsråd, der skal tage stilling til lovligheden af den enkelte kommunes dispositioner.

Jeg kan endvidere oplyse, at jeg for at sikre en mere klar adskillelse mellem det brugerfinansierede og det skattefinansierede område af kommunernes virksomhed i 1991 fastsatte to nye bestemmelser for kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder.

De nævnte bestemmelser er med hjemmel i den kommunale styrelseslov fastsat i bekendtgørelse nr. 621 af 23. august 1991.

Bestemmelserne indebærer for det første, at der skal foretages en forrentning svarende til markedsrenten af kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder.

For det andet fastsatte jeg bestemmelse om, at kommunernes gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder ikke må overstige kommunernes likvide beholdninger tillagt ledigt kassekredittræk ved regnskabsårets udgang. Da bestemmelsen blev indført med virkning for kommunal gæld opstået fra og med 1992, blev der indført mulighed for kommunerne for ved opgørelsen af gælden til de kommunale forsyningsvirksomheder at fratække et beløb svarende til en i regnskabet for 1991 registreret

[Indenrigsministeren]

gæld. I modsat fald ville reglen reelt have haft tilbagevirkende kraft og således grebet ind i forhold fastlagt før bestemmelsens ikrafttræden. Det skal i den forbindelse bemærkes, at en eventuel gæld i 1991-regnskabet efter de gældende regler skal afvikles over en årrække.

Da de nye regler er fastsat med ikrafttræden den 1. januar 1992, vil påsynet med reglernes overholdelse første gang ske i forbindelse med kommunernes regnskabsaflæggelse for 1992. Det er den kommunale revisions opgave at påse, at reglerne er overholdt, og – såfremt dette ikke måtte være tilfældet – at gøre bemærkning herom i revisionsberetningen over regnskabet, som herefter tilgår den kommunale tilsynsmyndighed.

Spm. nr. S 676

Til *industriministeren* (26/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren lade Konkurrencerådet foretage en undersøgelse af, hvorvidt der er tale om konkurrenceforvridning, når etniske butikker får dispensation fra levnedsmiddelkontrollen til blandt andet at sælge tørrede frugter, fe-taost og i flere tilfælde kød fra butikslokaler, der ikke opfylder levnedsmiddellovens krav og dermed konkurrerer med danske butikker, der ikke samtidig får samme dispensation?«

Svar (1/4 92):

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Konkurrenceloven sigter mod at fremme konkurrencen og dermed styrke effektiviteten i produktions- og omsætningsleddene, hvormod reglerne om levnedsmiddelkontrol i detailbutikkerne skal tilgodese hensyn til sundhed, hygiejne, ernæring m.v.

Den sag, der henvises til i spørgsmålene, er rejst over for sundhedsministeren af Landsorganisationen for Danmarks Frugt-, Grønt- og Blomsterhandlere på baggrund af en artikel i Søndagsavisen den 15. marts 1992.

Jeg har erfaret, at sundhedsministeren har bedt Veterinærdirektoratet om at behandle sagen. Veterinærdirektoratet fører tilsyn med de lokale levnedsmiddelkontroller og er klageinstans for afgørelser truffet af de lokale kontrolenheder om vareudvalg i levnedsmiddeludsalg.

Den konkrete sag vil således blive behandlet af de kompetente myndigheder. Jeg finder derfor ikke, at der er anledning til at anmode Konkurrencerådet om at vurdere sagen ud fra konkurrencelovens bestemmelser.

Spm. nr. S 677

Til *industriministeren* (26/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren redegøre for, om levnedsmiddelkontrollen i den i spørgsmål nr. S 676 nævnte sag har forvaltet i strid med konkurrencelovens § 11?«

(Besvaret sammen med spm. nr. S 676).

Supplerende svar på skriftligt besvarede spørgsmål:**Ad spm. nr. S 464**

Formanden:

Fra kulturministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Poul Andersen stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende foran sp. 6602, var sålydende:

Til *kulturministeren* (4/2 92) af:

Poul Andersen (S):

»Hvornår påbegyndes udbygningen af Landsarkivet for Fyn, og hvilke udbygningsmodeller vil ministeren anvende?«

Supplerende svar (30/3 92):

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

Idet jeg henviser til mit foreløbige svar af 7. februar 1992, kan jeg oplyse, at jeg nu har truffet beslutning om den nærmere udformning af til- og ombygningen ved Landsarkivet for Fyn. Der bliver tale om en nybygning til publikums- og kontorfaciliteter i forbindelse med det gamle landsarkiv og etablering af et fjernmagasin, der tænkes placeret i en bygning, der købes til formålet.

Jeg forventer at første etape af projektet, dvs. etablering af et fjernmagasin for landsarkivet, kan forelægges for Finansudvalget i april måned. Fjernmagasinet vil kunne tages i brug i slutningen af 1992.

[Kulturministeren]

For så vidt angår anden etape, dvs. etablering af publikums- og kontorfaciliteter i en nybygning i forbindelse med det gamle landsarkiv i Jernbanegade, vil programmering og projektering blive igangsat snarest muligt, og byggeriet forventes påbegyndt tidligt i 1993.

Ad spm. nr. S 584

Formanden:

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Tom Behnke stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende foran sp. 8278, var sålydende:

Til *justitsministeren* (9/3 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Sker der forskelsbehandling af visumansøgere?«

Supplerende svar (30/3 92):

Justitsministeren (Engell):

I fortsættelse af Justitsministeriets svar af 16. marts 1992 kan det oplyses, at Direktoratet for Udlændinge om sagsbehandlingstiden generelt i visumsager har anført følgende:

»Enkle og klare visumsager kan typisk afgøres af den danske repræsentation på stedet i henhold til stående bemyndigelse, mens mere komplicerede sager, hvori der nødvendigvis skal foretages en indvandrmæssig vurdering, skal forelægges hjemover. Er sagen af hastende karakter, kan forelæggelsen ske pr. telex. De undersøgelser, der i de forelagte sager skal foretages her i landet, f.eks. i form af forespørgsler til herboende referencer, varierer fra sag til sag og kan i visse tilfælde være tidkrævende. Fremgår det af sagen, at denne er af hastende karakter, bestræber Direktoratet for Udlændinge sig naturligvis på at gennemføre de nødvendige sagsbehandlingsskridt så hurtigt som muligt.

Det tilføjes, at ansøgninger, der indgives meget sent og allerede derfor må undergives hastebehandling, erfaringsmæssigt indebærer en uforholdsmæssigt stor belastning af de ressourcer, der er til rådighed til behandling af visumsager i Direktoratet.»

Justitsministeriet kan henholde sig til det af Direktoratet anførte.

Ad spm. nr. S 598

Formanden:

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Pia Kjærsgaard stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende foran sp. 8288, var sålydende:

Til *justitsministeren* (11/3 92) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren redegøre for, om de ca. 3.000 udenlandske personer, der opnår dansk indfødsret om året, indgår i statistikken over udlændinge i Danmark?«

Supplerende svar (31/3 92):

Justitsministeren (Engell):

Jeg har til brug ved besvarelsen gennem Økonomiministeriet indhentet en udtalelse fra Danmarks Statistik, der har oplyst, at når personer opnår dansk indfødsret, indgår de ikke længere i statistikken over udenlandske statsborgere (Statistiske Efterretninger, Befolkning og Vælg 1991:12).

Personer, som har opnået dansk indfødsret, indgår derimod i opgørelsen over »Indvandrede og deres efterkommere i Danmark«, som er offentliggjort i Statistiske Undersøgelser nr. 43 for perioden 1980-91.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forhandling om redegørelse nr. R 11:

Indenrigsministerens redegørelse af 31. marts 1992 for en samlet indvandrerpolitik.

(Redegørelsen anmeldt 31/3 92. Redegørelsen givet 31/3 92. Meddelelse om forhandling 31/3 92).

Forhandling

Formanden:

Jeg skal oplyse, at de to følgende sager på dagsordenen af praktiske grunde vil kunne omtales under forhandlingen om redegørelsen, i det omfang det er naturligt.

Birte Weiss (S):